

१३८

दर्ता नं.:४८/२०७६/७७

पुर्खा दय्क तकगु सम्पत्ति, भीगु कला व संस्कृति
पिक्काक-भक्तपुर नगरपालिका

नेपाल संवत् १९४४ विल्ला गा: / २०८१ साउन १५ / 2024 July / ल्या: ११२, दौ:६

चीनया सीचाङ्ग (तिब्बत) स्वशासित क्षेत्र
शान नान नगरपालिकाया कार्यकारी उप प्रमुख
मु योङ्ग वन नपांया प्रतिनिधि पुवः ता
स्वप नगरपालिकाय लसकुस

खवप नगरपालिकाया प्रमुख प्रजापति व शान नान नगरया कार्यकारी
उप प्रमुख मु योड वन नपां छलफल (२०८१ साउन ७ गते)

खवप नगरपालिकाया ग्वसालय नगर दुनयया विज्ञान
शिक्षकपिन्ता स्वन्हूया तालिम (२०८१ असार ३० गते)

; DkfbSlo

@)*! ; fpg !%, c^a!#*, j ifr[^]

किसानतय्ता गुब्लेतक देसी सःया हाहाकार याडः तय्गु ?

कृषि प्रधान देश जुयानं न्ह्याब्लें सःया चिन्ता कायो चवनय मालिगु देश नेपाल हे जक जुई । बुँज्यामि (किसान) तय्सं गुब्लें हे इलय हे सः काय खांगु मखु । देसी सः मदयक हे वा मपिसें मगाईगु । छबोरा नेबोरा सःया लागिं लिभालय क्वयकः लाइन चवनय मालिगु नेपःमि पिनिगु लागिं छुं न्हँगु खाँ मखु ।

थुगुसी माक्व सःद धक सरकारं धायो वयो च्वंगु खः अथेनं किसान तय्सं सः मदयक वा पिय माला दक दुःख प्वंकः च्वंगु दः । मसेँया भारत नपां सिमाथिइक च्वंपिसं भारतीय बजारय वाडः सः न्याड ह्यो बुँ ज्या याई । हाकु ब्यापारीतय्सं भारतीय बजारय खुसलं लागु सः नेपालय हिंन्यस स्वस कायो मियो च्वंगु खाँ न्यनयँ दः ।

नेपःया सरकारं कृषि सामग्री संस्थान व साल्ट ट्रेनिड लि. ता देसी सःहय्गु भाला ब्यूगु खः। उगु कम्पनीतय्सं थःगु गोदामय माक्व सः दःगु दावी याडः च्वनि । धात्थें छाय थथे जुइगु ?

सः बिइगु ज्या व्यवस्थित मयासेँ मगा । नेपः या सरकारं चालु आ.व. या लागिं सः व्यवस्थायाय्ता २७ अर्ब ९५ करोड तका दां या बजेट छख्य लिइकगु खः । वांगु दायँ ३० अर्ब तका दां छख्य लिइकगु खः ।

देसी सः बुँया तागत खः सा नाः छुयगु मनूया म्हाय-न्ह्याइगु हि थें खः । नय त्वनय मदयक मनू गथे मम्वाइगु खः अथेहे सः व नाः छुय मदयक बुँया बालीनं बांलाई मखु । नेपालय सैगु वा, छ्वः, लाजा, दुसी थजगु अन्न नपां लच्छिया अरबौतकाया विदेशं न्याडः नय मःगु अवस्थाय देश थ्यनय धुकल । तरकारी विदेशं न्याडः है अलय कृषि मन्त्री लज्या मचःसिं गमलाय वा पिड 'धान दिवस' डाय्की ।

नेपालय देसी सःया कारखाना तय्माला दक तः दा हाँनिसे माग याड वयो च्वंगु खः । अलय छ्वाय नय्गु सबः थुय धुकपुं कृषिमन्त्रीत व अर्थ मन्त्रीतय्सं गुब्लें हे सः कारखाना चाय्केगु मति मतः। नेपालय हे सः कारखाना दःगु जूसा किसान तय्सं इलय हे भिंगु सःतयो वापिय दैगु खः । थुकीं किसानतय्सं अपलं अन्न सय्की । अन्न अपः सयकसा किसानतय्गु जीवनस्तर च्व जाई । छु थ्व बाँमलागु खाँ खःला ?

न्हपाया सरकारं बिजुली मरुगु त्वहःतयो सः कारखाना तय मफैगु खाँ काडः जुइगु । अः भ्नीगु देशय हे अपलं बिजुली पिकाय धुकल । विद्युत मिय्गु नामय एमसीसी थजगु देशघाती सम्भौता नपां याय धुकगु दः । अः सःकारखाना तय्ता छुकिं पाना ?

नेपाल कृषिखय थःगु तुतिखय दानय फःसा देया ब्यापारघाटा म्ह्वचा याय्फै । धेबा पिनय मछ्वयगु हे छगू काथं आम्दानी जुइगु खः । उकीं न्ह्याब्लेंया सःमरु धायो चवनय मालिगु समस्यां किसानतय्ता थाकाय्गु खःसा थःगु देशय हे सः कारखाना तय हे मः ।

पिकाक-ख्वप नगरपालिका/सम्पादक-आशाकुमार चिकंबञ्जार, डेस्कटप-धन लक्ष्मी त्यात, आवरण सज्जा-रेणु ध्वज, थाकू- भक्तपुर अफसेट प्रिन्टर्स फोन ल्याः ०१-६६१३०४३, इ-मेल- khwopapau@gmail.com

का.रोहितया चीन यात्रा

क्यान्टन पारखय

जिन्दावाद, 'चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टी जिन्दावाद', 'समाजवाद तस्कं बाला', जन कम्युन नं बाला', थजगु नारात चवयो तःगु अलय स्वंमा पिडः तस्कं बांलाक तःगु दः ।

बहनीया जा रेल दुनय्या जापसः (भोजनालय) लय सं नया । तस्कं बांलागु ब्यबस्था दः । रेलय् देनेगु बानी मरुगुलिं चान्हय् बांलाक न्हयो मव । तस्कं तःनु अलय देनेगु थासय् थिइकः बिजुली पंखा चाय्कःतगुलिं उलि तःनु मजु ।

कन्हे सुथाय् दानय् वं छवः सिलय धुंकःरेलयसं चवडः चिया त्वडा । थथे रेलय् नय्-त्वनय्गु चीनया थें बांलाक ब्यबस्था याय्ता भारतता यक्व यक्व दा विइ तिनि जुइ । भारतय् जुइगु रेलय् थें मभिं मगागु ज्या चीनय् मरु अलय चीनय दःगु रेलया बांलागु व्यवस्था भारतया रेलय् मरु ।

२२ जुलाईया अथेहे १०:०० ता ति इलय जिपुं क्यान्टनया रेलवे स्टेशनय् थयन । रेलवे स्टेशनय् क्यान्टनया बिद्यार्थी फेडेरेशनया पासापुं जिमिता लसकुस याःता पिड चवंगु जुल । रेलवे स्टेशनय् पलख भासुलांक जिपुं होटलया लागिं मोटरय चवडा । मोटर तस्कं ब्वाकय् यंकल । पिनय् व वयो चवंगु दः । क्यान्टनया लकस, मनूतय्सं मियो तःगु तिसा वस , शहरया पह :अथे धाय् छँ दाडः तःगु कला उत्तरपाखय् स्वयो पाःगु खाडःचवडा । अलय मनूया छवःनं पा । अपलं मनूतय्सं ताःताःहाकगु हाकगु कापया नं फिई, गना पेकिङ्गय् मनूतय्सं वाचुगु नं फिई । पेकिङ्गया पुलांगु छँत पुरै

आधुनिक पहःयाय्गु छगू तं शैलीयायगु खानय् दः । अलय् क्यान्टनय् तःता जिया छँत अलय् पश्चिमी शैलीया थायला गथे धाय भतिचा म्हाय्पुसे चवंगु थाय् थें चवँ ।

भासुलांकय् धुंकः फेडेरेशनया नायो भाजुं क्यान्टनया म्हासिका बियोदिल । अलय् ज्याइवः नं द्येका जिपुं क्यान्टनया छगू तःहागु होटलय् हे वाडा । होटलया लिनय छपु खुसी न्हयाड चवंगु दः थुकिं होटल भन स्वय हे हाँयपुगु काथं खानय् दः । क्यान्टनय् : क्यान्टन पासा स्वाइगु ताँ खः । थुकिया स्वदोदाँया इतिहास दः । थव दक्षिणी चीनया राजनैतिक केन्द्र (मूथाय्) खः । क्यान्टन छगू न्हिथानय् बहगु थाय् खः । क्यान्टन चीनया छगु क्रान्तिकारी अड्ग खः । १८४०/४२ या अफिम युद्धख्य बेलायती साम्राज्यवादया विरोध्य् क्यान्टनया जनतां वीरतापूर्वक ल्वाता । डा. सनयात सन (१८६६-१९२५) जुं थाना हे चवडः । १९११ या क्रान्तिया तयारी याड द्युगु खः । १९२४ निसें अध्यक्ष माओ त्सेतुङ्गं थाना हे थःगु चिनियाँ किसान आन्दोलन कलेज पलिस्था याड द्युगु खः । अलय थानाहे चिनियाँ जनसंघर्षया महान ज्याइवः हज्याकः द्युगु खः । क्यान्टन वहे थाय् खः गना साम्राज्यवादी तय्सं चीनया विरुद्ध हमला यागु थाय् खः । अलय थवहे थाय् खः गना साम्राज्यवादी तय्गु अपराधी पूर्ण हमलाया विरोध्य् जनतां रणभूमिसं थःता पाड ल्वाता । स्वतन्त्रता व देश रक्षाया नितिं थानाया जनतां वीरतापूर्वक शत्रुत नपां ल्वाता । बःचा हावलं धाय्गु खःसा क्यान्टनया इतिहास हे जनसंघर्षया

चीनया रेलय् याडः तःगु व्यबस्थाय् जिमिता गनां हे काय मछिंगु व कुंखियगु थाय् मखाडा । प्यंगू-प्यंगू सीट दःगु नेगू कम्पार्टमेन्ट जिमिता व्यवस्था याडः तगुलि हनय्लाक जि, छम्हा भारतीय पासा व भाय् हिलामि मि.लि याता अलय मेगु क्वथाया कम्पार्टमेन्टय् रत्ता, हिरा व कणिका चवंगु जुल ।

रेल न्हयाइगु इशारा यात हाडचाउया विद्यार्थी फेडेरेशनया पासापिके विदा फवडा । मिखालं खानय् दःतलाय लाहा सांक बिदा बिल । जिमिसं उकिया लिसः बिया । रेल छक् छक् याड न्हयाकल । हाडचाउता लुमांक छवयगु मनय् तया अथेनं मफया । वखाँ लुमांकः छवयता साफ् पुइका । उकिनं हाडग चाउया पश्चिमी भिल, वाउँगु व चिच्चाचिच्चायागु थाय व प्यख्यंया वाउँगु थायजक हःनय हःनय वयो चवन । साफ् छखय् लिइकः तयो झ्यालय् पाखय् वाडः चवँ वाडा अलय पिनय्या दृश्यत स्वस्वं वाडा । पिनय् गुब्लें लिभः थीगु, बुई छवसां याड वाउसैं चवंक :खानय् दैसा गुब्ले तब्या-चिच्चाब्यागु खुसीत, आना न्हयाकः चवंगु डुङ्गात, गुब्लें गां खानय् दै गुब्ले पार्क थजगु किबा (पार्क) त खानय् दै । थाय् थासय् - अध्यक्ष माओ -

सच्छिव स्तीच्यागूगु स्वप पौ. ब.छि पौ(पाक्षिक)

इतिहास खः ।

क्यान्टन चीनया औद्योगिक क्षेत्र त मध्ये छगु खः । अलय् क्रान्ति हाँ थाना आपासिकं तःतःधंगु उद्योगत विकास जुगु मरु । साम्राज्यवाद व प्रतिक्रिया वादी च्याङ्ग काइ शेक सरकारया मभिंमतिं याडः थाना सच्छि खय् गुडगु कारखानात चिच्या चिच्या हांगु जक दः । उगु कारखानाय् मुक्कं १०० म्हाति जक ज्यामि तय्सं ज्या सानय् छिं । क्यान्टनय् न्हापा न्याया नां हे मरु । अलय् कन्तलिपा क्यान्टन चीनया उद्योगया मू थाय् मध्ये

छगू केन्द्र जुगु दः थाना अः तस्कं तःतःहांगु ठिक्कगु (मध्यम) व चिच्चा चिच्चा हांगु उद्योगत छस्वांयाड हे दः। अः क्यान्टनय् ६०० गु स्वयो अपः कारखानात दः गुगु कारखानाय् न्या, इस्पात, भर्वे, जहाज दय्किगु, काप व जूटया कारखानात दः । चिच्याहांगु, यंगु उद्योगया मेशिनया कलपूजा दय्किगु कारखाना नं तयो तःगु दः ।

क्रान्तिलिपा सांस्कृतिक लागाय् क्यान्टन अपलं हज्याय धुकल । अः क्यान्टनय् कलेज व विश्व विद्यालय थजगु च्वय् थयंकया शिक्षा ब्वनय्गु शिक्षण संस्थात २२ गू दः । उगु शिक्षण संस्थाय् २६००० म्हा ब्वनामिपुं ब्वड च्वंगु दः । क्रान्ति हाँ थाना न्हय्गू जक उच्च शिक्षालय दःगु अलय् च्याङ्ग म्हा ब्वनामिपुं जक ब्वनय् फै । अः नी डागू उच्च शिक्षालयखय् मेडिकल कलेज, कृषि कलेज, शिक्षण कलेज, औद्योगिक कलेज व मिहिन कला कलेजत दुथ्यागु दः ।

क्यान्टन कृषिखय् नं अपलं हज्यागु खानय् दः । क्वाङ्ग तुङ्ग प्रान्तय्

जन कम्युनत पलिस्था जुय धुकल । थानाया जनसंख्या ३० लाख १० हजार द अलय् नगर एरियाय् जक १६ लाख जनसंख्या दः । शहरय् नं कानुन पलिस्था जुय धुकगु जुल ।

क्यान्टनया स्थानीय शिल्प कला तस्कं लोकं हवा

क्यान्टन चीनया व्यापार बन्दरगाह खः । थाना दायँ दायँ पतिकं हे व्यापारिक ब्वज्यासं चीनय्

उत्पादन जूगु व पिनय् निर्यात याड्गु फुक्क धाय्थें माल-सामानत ब्वज्या याडः तै । उकिं क्यान्टनता चीनया व्यापार केन्द्र व 'मित्रताया तौं' खः जक नं धाई । ज्या इवः काथं न्हिनय्सिया बजिनय् धुकः जिपुं डा. सनयात सेन

मेमोरियल हल, चीन-सोभियत मैत्री भवन स्टेडियम, ऐस्यूपार्क म्यूजियम स्व वाडा ।

डा. सनयात सेनया लुमन्ति थुगु भवन १९२९ य् दानय्गु ज्या न्ह्याकसे १९३१ य् जाय्कगु खः । थुगु भवनय् डाद्वम्हासिया स्वयो अपः सीटदःगु छगू सभाभवन नं दः । श्व भवन चिनियाँ तय्सं हे दय्कगु खः । उगु सभाभवनया दशवी छगः हे पिलर (थां)मरु । अलय् सभा भवनया च्वय पाखय् छगः तः ग्वगु पिलर (थां) दः । अजु चाय्पुगु खाँ यां उगु थामं बाँय थ्यगु मरु । अलय् च्वय उगु थामय भार कुबिकः तःगु खानय् दः । उगु थांया तलय् भर्वे दुता छ्वयो स्वया भर्वे म जां हे पिचयो द्रहँ प्यहँ याय् फः ।

सभाभवनया स्टेजय् नेस निसें स्वसम्हा प्याखंम्वँत दःगु प्याखं क्यनय् फैगु अथेधाय् न्हयंगु थाय् दः । थुगु भवनय् हे विज्ञान इकेडेमीया अफिस नं दः । नपां कलेजय् उच्च शिक्षा ब्वनिपुं ब्वनामिपिनिगु लागिं छगू तःहांगु साफूकुथि नं दः । प्याखं क्यनयता अलय् छुं नं सांस्कृतिक ज्या इवः क्यनयता तयारी क्वथा व सभायाड्गु क्वथा नं बांलागु ब्यवस्था दः । थुगु सनयात सेन मेमोरियल हलय्

क्यान्टनय् जुड्गु तः तः हांगु सभा गोष्ठीत अलय् भाषणत जुई । सभाभवन तः खाडः नं तस्कं बांला । थुकिया चाकलीं बांबांलागु स्वमा पिडः तःगु किबात दः । थुगु भवनता नेकगू विश्व युद्धया इलय् जापानी साम्राज्यवादी तय्सं हमलायाय् बलय् फुक्क धाय्थें धू याड ब्यगु खः ।

खप नगरपालिका व शान-नान नगर सांस्कृतिक सम्पदाय् ज्वः लागू सहर

सुनिल प्रजापति प्रमुख खप नगरपालिका

जनगणतन्त्र चीनया सीचाङ (तिब्बत/भोट) स्वशासित लागा शान-नान सहरया कार्यकारी उप प्रमुख मु योङ्ग वन ज्यू नपां प्रतिनिधिमण्डलया सकल दुजः पित्ता खप नगरपालिका व थानाया सकल नगरवासीपिनिपाखं सुभाय् देछाय् ।

शौ स्वयो च्यादा हौं २०७३ साउन ३० गते खप नगरपालिका व चीनया शान-नान नगरपालिकाया दश्वी तता केहें (भगिनी) या स्वापु स्वागु खः । नेगू पालिका दश्वी सांस्कृतिक, आर्थिक, शैक्षिक व पर्यटकीय विषय थजगुलि ग्वाहाली कालबिल याय्गु उगु स्वापुया तातुना खः । सहमति लिपा नेगू नगरपालिकाया दश्वी भ्रमण नं जुजुं वगु दः । शान-नानया उप प्रमुख जुया न्हयलुवाय् भ्रःगु थुगु भ्रमण नं उकियाय् हे कथहं खः ।

खप दे व शान-नान सहर सांस्कृतिक सम्पदाया स्वपुकुनं स्वय बलय् ज्वः लागू नगर खः । श्व नेगू पर्यटकीय

नगर खः । नेपःया भ्रमणय् वडपुं पर्यटक पुं मध्ये थयं मथयं प्यब्वय छब्व(२५ प्रतिशत) पर्यटकपिसं खप दे चाहयू वै । नेपः देशय् चाहयू वैपुं चिनियाँ पर्यटक पिनिगु ल्या नं न्हिया न्हिथं अप्वयो वगु दः । वांगु आ.व. २०८०/८१ सं २ लाख ४५ हजार म्हा स्वयो अपः पर्यटक पिसं खप दे चाहयूगुलि ४० हजार ४ सयम्हा चिनियाँ पर्यटकपुं खः । उकिता बिचः याडः खप नगरपालिकां थानाया ल्यासे ल्याम्हापित्ता चिनियाँ भाय स्यनय्गु मदिव्क याडः च्वंगु दः ।

खप दे चाहयू वैपुं पर्यटक पिन्के छुं भाति पर्यटन शुल्क काय्गु याडः च्वडागु दः । सार्क देश व चिनियाँ नागरिक पिन्ता डास तका जक अलय् मेपुं गैर सार्क राष्ट्रया पर्यटकपित्ता १५ डलर वा हिं च्यास धेबा काय्गु याडः तयागु दः । नगरपालिकाया आमदानीया लुखामध्ये पर्यटन नं छुदुवा मूलुखा थें खः । पर्यटनपिन्के कायागु धेया

थानाया कला, संस्कृति ल्यंकः म्वाकः तय्गु, ल्हवनय-कानय, दानयगु नपां शिक्षा, स्वास्थ्य उपचार, सुचुकुचु व विकास निर्माण खय् छ्यलय्गु खः ।

खप नगरपालिका देया ७५३ गू पालिका मध्ये छगू खः । ब्याया ल्याखं देया छगू चिच्याहांगु नगरपालिका मध्ये छगू खप नगरपालिका ऐतिहासिक, सांस्कृतिक व पुरातात्विक महत्वया ल्याखं दकले च्वजःगु महत्वपूर्ण नगरनं खः । थाना पूलां पुलांगु प्राचीन सम्पदात न्हापा गथे खः अथेहे जीवन्त जुयो च्वंगु खाँकय् फै । थानाया मूर्त अमूर्त सम्पदाता कायो गुलिं विद्वानपिसं खप देता सांस्कृतिक नगर, कला संस्कृति ल्यंकः म्वाकः तःगु सहर नपां म्वाड च्वंगु संग्रहालयया नां नं बियो च्वंगु दः । नेपालय संघीय लोकतान्त्रिक व्यवस्था पलिस्था यासेलिं जूगु नेकं तुं स्थानीय चुनावं नेपाल मजदूर किसान पार्टीया फुक्क उम्मेदवारत थुगु नगरपालिकाय् त्याक वगु खः । जिपुं

सच्छिव स्वीच्यागूग स्वप पौ. ब.छि पौ(पाक्षिक)

नेगू कार्यकालया नितिं त्याकः नगरबासी पिनिगु सेवा याडः चवडा ।

नेपाल मजदुर किसान पार्टी वैज्ञानिक समाजवादय विश्वास याडगु कम्युनिष्ट पार्टी खः । नेमकिपाया न्ह्यलुवा नेपः या वरिष्ठ राजनीतिज्ञ नारायण मान बिजुकुँ (रोहित) जू याडः चवगु खः । मार्क्सवाद, लेनिनवाद व माओत्सेतुड विचारधाराता नेमकिपां थःगु मार्ग निर्देशक सिद्धांत काथं कः घाडः वगु दः ।

नेमकिपाया प्रतिनिधिपुं सांसद, प्रदेश व स्थानीय तहलय त्याकः जनताया सेवा याडः चवंगु दः । जिपुं स्थानीय जनतानपां चवडः वयकपिनिगु इच्छा, आकांक्षा पू वांकयता मदिकक हज्याड चवडागु दः ।

राजनैतिक ब्वथला काथं ख्वप दे हिगू वडाय ब्वथलतःगु दः । छगू छगू वडाय छम्हा वडाध्यक्ष नपां डाम्हासिया वडा समिति दै । उकिमध्ये छम्हा दलितया नितिं छगू आरक्षण ब्यवस्था याडः तःगु दः । फुक्क वडाय दलित पिनिगु प्रतिनिधित्व मरुगुलिं अः पीडाम्हासिया नगरसभा दः । नगर सभां नगरपालिकाता मःगु कानूनत दय्की । थुकाथं कार्यापालिका, व्यवस्थापिका व न्यायपालिका नपांया अधिकार स्थानीय सरकारं छ्यली । ख्वप नगरपालिकां स्वंगूंतुं अधिकार छ्यलः जनताया भिं ज्या याडः चवंगु दः ।

ख्वप दे प्राचीन नगर (पुलांगू नगर) खः । थाना काष्ठकला, वास्तुकला, धातुकला व प्रष्टरकलाया ज्व मरुगु वस्तुत स्वय दै । लिच्छवीकालीन व मल्लकालीन सम्पदात जिमिसं गथे खः अथेहे ल्यंकः म्वाकः तय्गु कुतः याडः चवडा । २०७२ सालया तः भवखा चां थानया अपलं सम्पदात स्यंकः थुडः बिल । स्थानीय जनताया साथ व ग्वाहालिं जिमिसं वांगु न्ह्यदा च्यादाख्य १५० गू स्वयो अपः

सम्पदात ल्हवनय कानय व दानय्गु ज्या याडा । व सम्पदा ल्हवनय कानय ज्याख्य विदेशी तय्के ध्याछ धेवा हे मकसिं जिमिसं हे याडागु खः । थःगु तुतिख्य दाडः हज्याय्गु जिमिगु तातुना खः ।

नेपाल मजदुर किसान पार्टीया नायो भाजू नारायणमान बिजुकुँ (रोहित) जुं थौं स्वयो नीदा हौं 'सच्छिदा लिपाया ख्वप दे' नांगू साफू चवयो ख्वपदेया कन्हैया ख्वःपा ब्वयो द्यगु खः । जिमिसं श्वहे साफूया लिधांसाय ख्वप देता छगू तस्कं बांलागु, यचुपिंचुगु, सम्पदा ल्यंकः म्वाकः तःगु नगर काथं म्वाकः तय्गु कुतः याडा ।

२०७२ सालया गोरखा (वारपाक) केन्द्र विन्दुया तः भवखाचा, २०८० सालया जाजरकोट्या तः भवखाचा ब्वगु इलय नं चिनियाँ सरकारं नेपःमि पिनिगु उद्धारया नितिं राहत सामग्रीत ग्वाहाली काथं ब्यगु जुल । उकिया लागिं ख्वपया जनतापाखं चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टी व आनाया सरकारता अपलं सुभाय देछायो चवडा ।

अथेहे सन २०१९ निसं हलिमय भ्वल्वय काथं डाडः पुडः वगु कोरोना ल्वयया सड्कटया इलय चिनियाँ सरकारं कोरोना भाइरस विरुद्धया खोप दय्कः चिनियाँ नागरिपुं नपां हलिमयया नागरिकपिनिगु जीवन रक्षायाय्गु तहांगु ज्या याडः दिल उकिया लागिं नं आभार प्वंकः चवडा ।-

अजगु सड्कटया इलय शान-नान नगरं ख्वप देता आइसियु बेड, अक्सिजन कन्सन्ट्रेटर, अपरेशन टेबल थजगु अपलं स्वास्थ्य उपकरणत ग्वाहाली याता । उकिया लागिं शान - नानया मेयर ज्यु, उप मेयर ज्यु नपां आनाया फुक्क जनप्रतिनिधिपुं व जनतातयता ख्वप नगरपालिका पाखं विशेष सुभाय देछाया सड्कटया इलय ग्वाहाली याडपुं जक भिंपुं पासा जुइ धाय्गु जिमिसं सिया । शान-नान

नगरपालिकां यागु उगु गुण जिमिसं गुब्लें हे लुमांक छ्वय फौ मखु । शान-नानपाखं ब्यगु स्वास्थ्य उपकरणत अः ख्वप नगरपालिकापाखं चाय्कः तःगु ख्वप अस्पतालय छ्यलः चवंगु दः ।

नेपः या अपलं ब्वनामिपुं चीनय ढवँ वाडः चवंगु दः । नेपः या ब्वनामिपिन्तानं छात्रवृत्ति बियो चवय थ्यकया शिक्षा काय्गु मौका दयकः ब्यगुलिं ख्वपया जनता पाखं चीन सरकार व आनाया जनतापिन्ता आभार प्वंक चवडा ।

चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टी पाखं नेपाल मजदुर किसान पार्टीता स्वास्थ्य सामग्री छ्वयो हःगु खः । उगु सामग्रीत पार्टीया छ्याञ्जे प्रेम सुवाल देया थी थी अस्पताल भायो सामान इडः ब्यगु खाँ नं थौं थाना व्याक चवडा ।

शिशु स्याहार केन्द्र, ब्वनयकुथि अलय कलेजत चाय्क शिक्षाया लागाय् नं ख्वप नगरपालिकां ज्या साडः चवंगु दःसा ख्वप विश्व विद्यालय चाय्केता नं कुतः याडः चवंगु दः ।

वडा वडाय स्वास्थ्य केन्द्रत तयो नपां १०० गू वेडया अस्पताल चाय्कः जनताता स्वास्थ्य उपचार सेवा बियो वयो चवंगु दः । कासा, कृषि, घरेलु उद्योग तय्तानं घ्वासा (प्रोत्साहन) बियो वगु दः ।

चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टीया नेतात, सरकारया उच्च पदस्थ अधिकारीपुं विश्व विद्यालयया प्राध्यापक पिनिगु इलय व्यलय ख्वप देशय जुइगु भ्रमणं भीगु स्वापु भन भन क्वातुयो वाड चवंगु दः । नेगू नगरपालिका दशवीया स्वापु अझ क्वातुक यंकयता थुगु भ्रमणं ग्वाहाली याडगु विश्वास प्वंकः चवडा ।

साउन २७ गते सोमवार (ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिया न्वचुया भाय् हिला)

संविधान छाय् छुकिता हिलय मःगु ?

विवेक

हलिमयया न्ह्यागुनं वस्तु हिलः वानिगु स्वाभाविक खः । अथे हे संविधान व कानून नं ई काथं हिलयगु ज्या जुयो च्वनि । छकः दय्कगु संविधान न्ह्याब्लेंया नीतिं जुय फैं मखु व सम्भव नं मरु । जनताया इच्छा व आकाङ्क्षा पू वाक्य् मफैगु संविधान हिलयगु, ल्ह्वनय्गु वा लिकायो छ्वइगु स्वाभाविक खः । नेपः या संबैधानिक इतिहासया लिपाया घटनाक्रम जक उलः स्वय्गु खःसा २०१९ सालया संविधानता २०४७ सालया संविधानं, २०४७ सालया संविधान ता २०६३ सालया अन्तरिम संविधानं अलय २०६३ या अन्तरिम संविधानता २०७२ साल याय्गु अः याय्गु संविधानं मद्यकः छ्वता ।

२०४७ सालया संविधानता, एशियाया हे दकलय च्व जःगु संविधान दक बय बय याता । २०६२/६३ सालया जन आन्दोलन उगु संविधानय् छगू खाँगवः व खाँपुतक महिइकसिं खारेज याता । जनताता मः काथंया खाँ ज्या सम्बोधन याय मफूगु संविधानता जनतां खुडः फोहर मुनिगु सःगालय् हाकुतिडः छवै वा छवय्कः बिई । नेपःया संवैधानिक इतिहासं थ्व खाँ पुष्टी याय् धुंकगु दः । संविधान कानूनी दस्तावेज जक मखुसं जनताया शक्ति च्वइगु राजनैतिक दस्तावेज नं खः । संविधान जन आन्दोलनया बलय च्वय्गु याई । राजनैतिक आन्दोलन व संघर्षय जुगु वर्ग त्याकी, वं थःगु वर्ग काथं काथंछिंक संविधान च्वई । उकिं संविधान वर्गीय आन्दोलनया ऐतिहासिक दस्तावेज नं जुयगु याई । संविधानय् उब्लेया जनआन्दोलनवा संघर्ष भावनां पिज्वगु दै । उकीं संविधानय् देशया राजनैतिक इतिहास स्वाड च्वंगु दै ।

नेपाली कांग्रेस व एमालेया दश्वी असार १७ गते चान्हयँ प्रचण्ड न्हयलुवाया सरकार क्वथयता जुगु सहमतीया मू लिधंसा नं संविधान हिलयगु खः । नेकांया पाखं शेरबहादुर देउवा व एमालेया पाखं केपी ओली लाहा चिं तःगु धःगु नेगू पक्षया सहमती खय् संविधान संशोधन मू खाँ खानय् दः । राजनैतिक स्थिरताया लागिं संविधान हिलयगु विषयता मू लिधंसा काथं जुगु सहमतीखय क्वय च्वयोतःगु बुँदाखय् संविधान हिलयगु प्रस्ताव जूगु खाँ प्याहाँ वगु दः -

१. प्रतिनिधिसभा व प्रदेशसभाय् समानुपातिक मद्यकय्गु,
२. राष्ट्रिय सभाता समानुपातिक संसद दय्केगु
३. राज्यया खर्च म्हवचा याय्ता कोसी, वागमती, गण्डकी, कर्णाली व सुदूर पश्चिम याडः डागू जक प्रदेश ल्यंकः तय्गु,
४. अः याय् पालिकात स्वाड ३००-४०० जक ल्यंकः तय्गु
५. छगू पालिकाय् म्हवचाखय् नं २१ गू वडा दय्केगु ।
६. महिला, दलित, समावेशी आयोग स्वंगू जक ल्यंक, तय्गु अलय्
७. समावेशी आयोगं मजदूर, किसान, अपाङ्ग, लिपालागु पिछडिआको क्षेत्र नपां जनजाति, मधेसी, थारू, मुस्लिम मामिला स्वइगु । सञ्चार माध्यमं धः सां लाहाचिं तःगु दल यायपिसं धःसा अः तक पिब्वगु मरुनि ।

जनताया दश्वी नेका व एमालेया संविधान संशोधन थजगु बुँदाखय् सहमतीया खाँ बयबय जुयो च्वंगु इलय् एमाले केन्द्रीय विभागया पाखं न्हिथांगु विषयता व क्वछ्यगु

प्रतिवेदन साउन ४ गते प्र.मं. केपी ओलीता लः ल्हाड, बिला ।

प्र.मं. ओलीता ब्यगु प्रतिवेदनया छध्वः खय् निर्वाचन प्रणाली पुरानवलोकन (हकनं छक लिफः स्वयगु) खाँ नं न्हिथाड तःगु दः । उगु खाँ खय् नेपालय् मिश्रित निर्वाचन प्रणाली (६० प्रतिशत प्रत्यक्ष व ४० प्रतिशत समानुपातिका दः । निर्वाचन प्रणाली याडः हे छुं छगू दलया बहुमत वैगु खानय मरु । गुकीं याडः थुगु प्रणालीता हिंइके मः धाय्गु सः थ्वयो च्वंगु खः । राजनैतिक स्थायित्वया लागिं निर्वाचन प्रणाली सम्बन्धि संविधानया व्यवस्थात आलय राजनैतिक दलसम्बन्धी कानूनया पुनरावलोकन याय्ता व मः काथं हिलय् मः ।

थुकिं सहमति पिमब्वसां नेका व एमालेया दश्वी जुगु सहमतिसं संविधान हिलयगु खाँ दः धाय्गु सियदः । संविधान हिलयगु निर्वाचन प्रणाली खय् जक खःला की मेगु विषय नं ? थ्व अः मसिइकसिं मगागु खाँ खः ।

संसदय् तः गु दलत दः । उगु दलया थःथःगु विचः व सिद्धान्त दः । संविधान हिलयगु थजगु देश व अनानपां तप्यंक स्वापु दःगु विषयसं नेगू दलया दश्वीजक चान्हय् च्वडः खुसुक्क सुनं मसिइक सम्भौता याय्गु प्रजातान्त्रिक पहः मखु । थुकी शङ्का याय्गु थाय् यक्व हे दः । निर्वाचन प्रणालीया खाँ संविधान हिल नेगू दलया तानाशाही व्यवस्था हज्याकय तांगू खःसा व जनताता स्वीकार्य जुइमखु । उकिं देशय न्हूगु ढन्ड पिज्वइगु खानय् दयफ । देश नेका व एमालेया प्रयोगशाला मखु अलय अमिगु पेवा नं मखु । सकलें मिलय जुयो ल्वाडःहगु गणतन्त्रया

सच्छिव स्तीच्यागूगु स्वप पौ. ब.छि पौ(पाक्षिक)

रक्षा सकलं मिल्य जुयो याय्मः । सूननं निरंकुशता व्वत्यल्य तांसा अमिगु गति न्हपायाय् पिनिगु थें जुई, इतिहास दोहरय् जुई ।

अःया संविधानय् अपलं मचः मगागु मरुगुमखु । ई काथं उकिता हिल्य मः । जनतापाखं तप्यंक निर्वाचित राष्ट्रपतीय प्रणाली लागू याःसा अः याय्थें दाच्छिया स्वक सरकार हिल्यमालिगु अवस्था वैमखु । न्ह्यागु हे पार्टीया राष्ट्रपति त्याकः वसां वं डादातक दुक्क जुयो पार्टीया निति काथं शासन याय् फैं । सांसदपुं मन्त्री जुय मदैगु व्यवस्था यास फःसा उकीं मन्त्री जुयता नेता तयगु चाकरी याइगु बानी म्हवें जुइगु नपां चुनावय् धेबा हवलिगु नं म्हवें जुइगु ज्वी ।

स्थानीय तहता अधिकारं जायकः यंकय्गु, फःगु स्थानीय तह तयता विश्व विद्यालय चायकेता अधिकार बियगु, अलय कलेजत, अस्पतालत चायकेगु अधिकार नं स्थानीय तहता हे वियगु काथं संविधान हिलय फःसा जनता भिं जुई । ज्या हे लगय् मजुगु जिल्ला समन्वय समिति लिकायो छ्वय्गु नागरिकया सम्पति थुलिजक तय दः धाय्गु सिमा तयगु, विदेशय् सम्पति तय मरुगु, उत्पादनया साधन सामाजिकीकरण यार्या यंकयगु, शिक्षा, स्वास्थ्य, उपचार थजगु जनताया आधारभूत विषयत धेबा म्वायकेगु, अलय नागरिकपिन्ता योग्यता काथंया ज्या अलय ज्या अनुसारया ज्याला वियगु खाँ संविधानय तयमः । व नेपः या संविधानय न्हिथाडः तःगु समाजवाद उन्मुख भावन काथं नं जुई । धात्थें संविधानय च्वयया खाँत दुथ्याकयता एमाले व नेकाया नेतातयसं ज्यु धाइला ? एमाले कम्युनिष्ट पार्टीखः सा च्वयया विषय तक संविधान हिलायगुलि स्वथांकय्गु कुतः याय् मः ।

अ. शासन व्यवस्था न्ह्याक च्वंगु दलतयसं जनताता भिं जुइगु ज्या मयासेलि

नेपःया संघीय राज्य प्रणालीसं न्ह्यस दाँ वल । संविधानया भावना काथं संघ व प्रदेश सरकार तयसं न बांलाक सरकार न्ह्याकय् फता न न्ह्याकय्गु कुत हे याता । पालिकास्तरीय छगू संरचना चः थाय् वहे तहया प्रदेश व संघीय संरचना ल्यंकंतुं तः सेलीं न ज्या भिंक याय् फता न लोकं हवाकय् फता । थजगु खाँ नं संविधान हिलय्गुलि छलफल याय् मः ।

निर्वाचनय् करोड खर्चयाय्गु प्रवृत्ति हज्याडः च्वंगु दः । करोडौं धेबा हवल्य मफूपुं चुनाव त्याकय्गुयां त्वःत छ्वः उमेदवार हे जुय मफैगु अवस्था वल । धेबाया बलं राजनीति हछ्याक हः सेली अः देया राजनीति तस्कर, ठेकदार, भ्रष्टाचारी, म्यानपावर कम्पनी व घर जग्गा दलाली नपां बैड्कर तयगु लाहातय लः वान । राजनीति म्हवचा इलय् न्हयगु पुस्ताता गाक सम्पति कमेया याय्गु लिधंसा काथं काल । उकीं निर्वाचनय् धेवा खर्च याय् मरुगु व्यवस्था नपां अपलं धेबा खर्च याडः चुनाव ल्वापिनिगु उम्मेदवारी हे खारेज याय्गु नपां त्याकः वसां नपां पद हे खारेज याय मःगु संवैधानिक व्यवस्था दय्मः ।

अः तः तः हांपुं भ्रष्टाचारीत, अपराधीत नं फुई याडः जूगु दः । जघन्य अपराधीतयता मृत्युदण्डया सजाय दैगु संवैधानिक बन्दोबस्त याय् फःसा थौं या अवस्थाय सुधार वै ।

संविधान हिलय्गु ज्या स्वाभाविक काथं कायो संसद दुनय् दःपुं व पिनय च्वंगु दलत, कानूनविदपुं, बुद्धिजीवीपिनि दथ्वी बांलाक छलफल याडः हज्याय फःसा न्हपा जुगु, यागु गलित नं ल्हवडः हज्याय फैं । संविधान हिलय्गु सामान्य कानून थें बहुमत दः धाय्गु नामय याय्गु स्वयो नं लिपाथ्यंक लिच्वः लाइगुलि बिचः याडः हज्याय मःगु खानय दः ।

संविधान सभां दयकगु नेपःया

संविधान समाजवादी, पुँजीवादी व क्षेत्रीयताया पक्षधर मधेसी पार्टी तयसं मन दय्क काथंया खाँगवः लुइगु छगु काथं ब्वजा (खिचडी) थें जुगु दः समाजवाद, निजीकरण व समावेशी खाँ संविधानय दः । छगू संविधानं नेगू अखःगु च्वका व प्वकाया सिद्धान्त ज्वडः वपुं दलतयसं यःकिगु ब्यवस्था दःगु संसारय् सम्भवता नेपालय् हे जक दता जुई ।

संविधान हिलय्गु खापा चाय्के हाँ न्हपायाय्गु इतिहास नं छक पुइकः स्वयमः । २०६३ सालय अन्तरिम संविधान वय धुंकः मधेसी मोर्चा संघीयताया नारा श्वकः तराई आन्दोलन याता । संविधान घोषणा यागु नेला हे मफू बलय संघीयता नपां या अन्तरिम संविधान हिलयगु ज्या याता । २०६४ सालय संविधान सभाया निर्वाचन हाँ 'एक मधेस एक प्रदेश'या नारा बियो मधेसी मोर्चाया न्ह्यलुवाय आन्दोलन जुला । लिपा मधेश प्रदेश दयकेगु, सहमतीखय आन्दोलन दिक्ला । थौं या मधेश प्रदेश उकियाय् हे लिच्वः खः । उकिता ल्यूनं सुनं ज्या साड च्वना दक हलु धः सेली कुतिं डाडः च्वनय माली मखु ज्वी ।

अः जुजुवादीत राजतन्त्र लिताहय माला दक हाल च्वंगु दःसा गुलि सिनं संघीयता हे मध्यको मदयके माला दक हाल च्वंगु दः सा गुलि सिनं समाजवादया आधारत दयकेता संविधान हिलयमः गु खाँ ल्हाडः च्वंगु दः । थजगु इलय् न्हपा तराईया आन्दोलन ल्हानयता ग्वाहाली यापुं अलय छुं नं त्वहः तयो थः ता काथं छिथे संविधान हिइकयता ताक जुड च्वंपुं भारतीय शासक वर्ग सुंकः च्वनि धाय्गु खाँ मखु । न्हपा न्हपा याय् थें श्वहे निहँ ज्वडः थी थी स्वार्थी पुचः तयसं आन्दोलन ग्वाकल धःसा स्थिर सरकारया लाहातं प्याहाँ नं वानय् फः । थुजगु खायँ संविधानया लुखा चाय्के हाँ शासक दल तयसं फुक्क दलत नपां गम्भीर रुपं कायो छलफल याय्गु बुद्धिमानी जुई ।

कविता जुइमफुगु खँवः या छुं चाःपाः

पूर्ण वैद्य

१. जीवनया छगू अर्थ

जीवन,

प्रकृत्या सफुतिइ चवयां वनिगु

छत्वा वाक्य-विन्यास खः

गुकिया कर्ता जि थः खः

कर्म जिगु न्हयःनेया शोषण पीडां दरध जगत !

श्व वाक्यया अर्थ उबले हे पूवनि

गुबले थुकी कर्ताया ज्या पूवनि ।

२. मतिनाया बँ

इताः चिकनय्

चिकं इतालय् फुचायेक बुलालिं च्याइगु

मतिना, समान स्वार्थया छप्वाः मत खः

छता जक यथार्थ पा जुइवं

आदर्शया फसय् जक श्व मत च्याये मफु ।

३. विज्ञान

मनूया बौद्धिक जादूया ख्यँय् खः

गुकि विवेक कुकु चवनेवं तुपिं वखु श्व

तर, अमानविय अहमं त्वयेवं श्व हे ख्यँचं

इल्ल गिद्ध सतांचा पिहां वइ ।

४. सोकेसया सभ्यता

जिगु टाई प्यपुना

गः पतय् यः गानाचवंगु सभ्यता ।

सौन्दर्यया नामं श्व थःगु हे स्वतिपाँय् थमजुइमा ।

५. शैली

रेडिमेड वसः

जितः गनं मिले मजु

छाय्कि, श्व जितः दाना सुयातःगु मखु

उकिं हे श्वं जितः ब्वये मफु

जिगु सौन्दर्य थिइमफु

बरकछिं, जि हे जक वसःया ह्यायंगरथें ।

६. छगू अनुभव

जिन्दगी ।

पलाः पतिं वाक्कु छियेमाःगु

कसय् जुयाः घाः लाःगु छजु छाःगु लाकां ।

जिं जक ज्यूसा श्व लँय् हे त्वयाः

हुथ्यंक वांछ्वया थकेगु मतिइ ।

(भुलां २:११०२ पोहेला)

पपू कुलाचवंम्हा बखुं

यानं हे

वाउँसे इवाम्म दनाचवंगु

पंढव खनाः नं

थौं जि अनायास थारान्हुल

हानं बा टेष्ट जुल धकाः

पंढव चवसं

निभाः बीगु आकासय्

भःन्हुया ब्वयाचवंपिं इल्ल भंगःत

मानौ,

जिगु छगू आशंकित पीडाया

बिष्फोटन !

बमं कुचा कुचा जुया

चिल्लाय् दनाः ब्वयाचवंगु नुगः थें

सन्नाशं व यन्त्रणाया धाः

ज्वःगु चुपिया धालय् जि,

फिट यानातःगु बमया चवकाय्

पपू कुलाचवंम्हा बखुं !

भीगु लोकसाहित्य व मचा लोकमये: छत्वा:चा र्वँ

सत्य मोहन जोशी

भीगु भाषास धाडनापं 'लोकं ह्वा:म्ह' (सकसियां य:म्ह), "लोकं छु धाड" (मनूतयसं, जनतां, कतपिसं छु धाड थें), "लोकय् धर्म मद्यावल" (समाजय्, देशय् अथवा जगतय् विवेक मद्यावल), "लोक व्यवहारं हे ला नल" (समाजय् चवना: यायेमा:गु थितिरिती व्यवहारं सापहे हैरान यात), "लोकय् न्ह्याथेयाना: नं नां तयेमा:' (समाजय् अथवा थ:गु देशय् नां चवनीकथं ज्याखँ यायेमा:) इत्यादि ।

खतु भीगु भाषा साहित्यस थव 'लोक' खँगव: गबलेनिसें छ्यलेगु क्रम द्र्हांवल थव भीसं थुबलेहे द्र्हांवल अथवा छ्यल जुडु धका: धाये थाकु । अथे नं भीगु भाषा साहित्यस 'लोक' खँगव:यागु सापहे पुलांगु परम्परा खनेदु ।

थौं भीसं गुगु लोक साहित्य धयावयाचवना, व 'लोक' खँगव: नाप स्वापू दुगु मेगु छग: खँगव: 'लोकनाथ' यात हे थन बवये । थुकिं हे नं भीगु भाषा साहित्ययागु इतिहास उकी दुने दुथ्यानाचवंगु विशेषता व उदारता क्यनाचवंगु जुल ।

थन 'लोकनाथ' धायेमात्रं हे जगतयात प्राणीयात रक्षा याडम्ह, सर्वशक्तिमान् तत्व धयागु अर्थ भीगु न्ह्य:ने चवंवड । लोक व्यवहारय् प्रचलित जुयाचवं कथं लोकनाथ धयाम्ह लोकेश्वर अथवा आर्यावलोकितेश्वर बोधिसत्व ख: । लोकनाथयात करुणामय, बंगद्य: चोभा:द्य:, जनमा:द्य: मत्स्येन्द्रनाथ नं धाडगु । लोकनाथयागु मुख्य क्रियाहे जगत संसारया प्राणीपिन्त उद्धार यायेगु ।

भीगु भाषा साहित्यस लोक कवितयसं लोकनाथया नामय् चिनात:गु आपालं लोकमये ल्यँल्यें पुयाचवंगु दु, गथेकि-लोकनाथ बिओ जित ज्ञान वरदान

अतिन सुन्दर ख्वाल अरुण समान !

(राग बाह्मासे, ताल जति)

लोकनाथया दरसन याय गथिन जुल आव त्रिभुवनस मदु जात्रा केनाव बिज्याक ।

(राग पञ्चम, ताल जति)

वने नुयो सखी वम्ह लोकनाथया थास रे लोकनाथया सेवा याय जि

(राग भगत, ताल जति)

लोकनाथया दरसन बिये तेल आव छिकेतु जि मन तसे जुया न्हिथ ।

(राग सारंग, ताल चो)

इत्यादि ।

आ: थथे 'लोकनाथ' धायेमात्रंहे

थनि दच्छि दें न्ह्य: लिच्छवि कुलया खनेदयेक: व:म्ह नरेन्द्र देव भीगु न्ह्य:ने चवंवड । थवहे जुजुया पालय् लोकनाथ (बुंगद्य:) यात कामाक्षीकामरूपं (भारतया आसाम) स्वनिगल (नेपा:गा:, थौंया काठमाडौं उपत्यका) स बिज्याकूगु ख: धैगु परम्परागत लोककथन दु । लोकनाथया अनुकम्पां स्वनिगलय् अनिकाल फुना: सहकाल जुयाव:गुलिं लोकं लोकनाथ धैगु नां सार्थक जुयाचवंगु श्वीकल, थौंतक नं थव नां कयावयाचवंगु हे जुल । थौं लोकनाथयागु बाखं भीगु ऐतिहासिक सांस्कृतिक बाखंया स्यल्ला:गु थां हे जुयाचवने धुंकल । हानं थवहे जुजुया पालय् ख्वपया सूर्यविनायकया दक्षिणापाखे अनन्त लिङ्गेश्वरया देग: क्वय् बवयात:गु छग: शिलाभिलेखस: 'लोकपाल स्वामी' धैगु खँगव: कियात:गु तथा उकियागुहे लिधंसाय् थौंतक नं स्वनिगलय् कार्तिक शुक्ल द्वादशी खुन्हु प्यम्ह नारायणद्य:यागु मेला जुयाचवंगु

नं थन न्ह्यथने बह जू ।

भीगु भाषा साहित्यस 'लोक' खँगव:या थथे गाकहे व्यापक अर्थ व विशेषता दयाचवंगु जुल । थव खँगवलय् व्यक्तिगत भावना मखु कि समष्टिगत भावना दुथ्यानाचवंगु जुल ।

आ: थवहे 'लोक' खँगव:या लिधंसाय भीगु लोक साहित्ययागु अर्थ छ्यायेबले लोकय् लोकं लोकयागु लागीं व्यवहार याना:ब्वल्हंकात:गु भीगु लोक साहित्य धैगु खँ सी दु । अले थुज्व:गु भीगु लोक साहित्यस भीगु लोकमये, लोकबाखं, लोकनाटक, लोकोक्ति (छुनाखँ, खँत्वा: खँभाय्, क्वा: आदि) सकसियां मंका: कथं दुथ्यानाचवंगु जुल ।

बांलाक वाला यंका: चव: लुडुकेत स्वतधा:सा भीगु लोक साहित्य धयागु नं भीगु मानव समाजतिहे पुलां खनेदु । छाय्धा:सां नि भी पुर्खापिन्सं भीगु भाषा सिर्जना यासांनिसें थव भाषायागु माध्यम थ:पिनिगु मनया भावनात प्वंकेगु यात । थथे मनया भावना प्वंकीबले विभिन्न इलय् विभिन्न रसय् गबलें माया, गबलें मतिना, गबलें तं, गबलें घृणा, गबलें भक्तिभाव, गबलें ग्यान्पु, गबलें गथे गबलें गथे भावना पिकाडुगु जुल । अले थुज्व:गु भावनाया दुनेहे लोकमये, लोकनाटक, लोकोक्ति पिदनीगु जुल ।

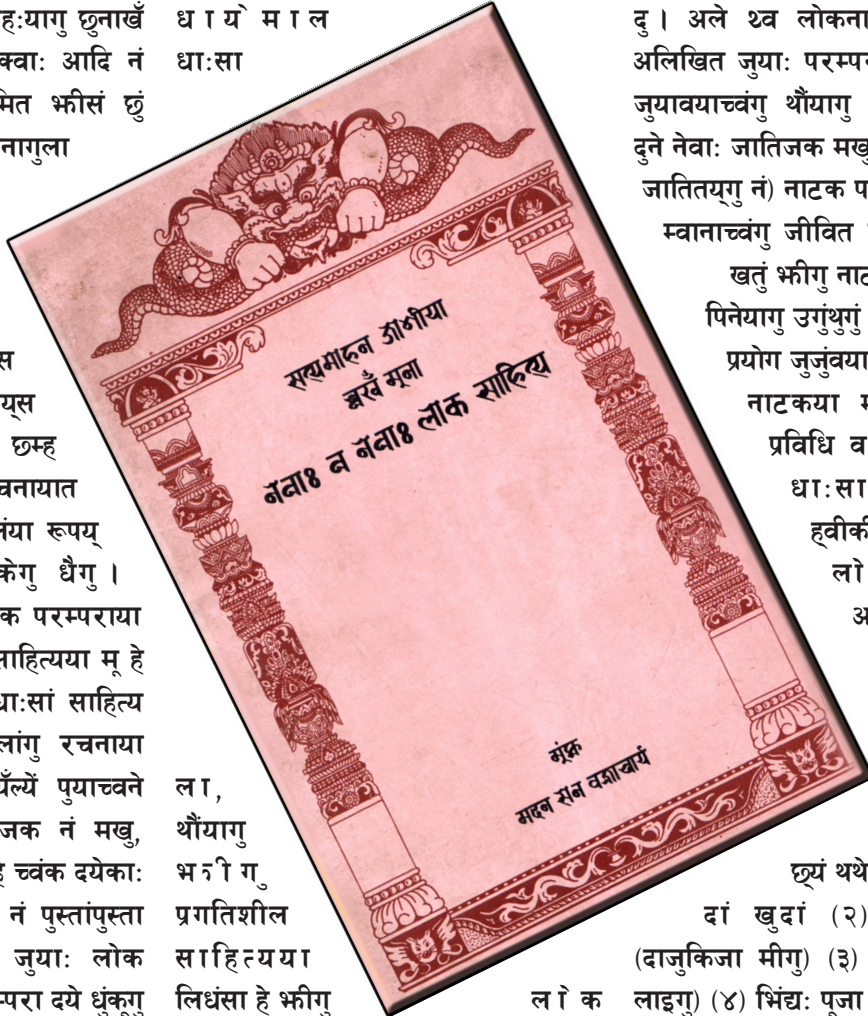
तर थुज्व:गु लोक साहित्यया ज्वलं सुनां दयेकल, सुनां पिकाल, थुकियागु ल्या: चा: धा:सा खने मदैगु जुल । अकें लोक साहित्य धैगु सुं छम्ह व्यक्तियागु श्रीसम्पत्ति मजुसे लोक सकलयाहे मंका:थें जुयावयाचवंगु जुल । अभ् थुज्व:गु लोक साहित्य सामूहिक कृतिया रूपय् सामूहिक रूपहे प्रचलनय् वया: मौखिक रूपं सुरक्षित जुयावयाचवंगु जुल ।

सच्छिक्त स्त्रीच्यागूगु स्वप पौ. ब.छि पौ(पाक्षिक)

अकें श्व अलिखित साहित्य खः। गथेकि छगू दसु ब्वये धोंचोलेचियागु बाखंया च्वमि सु धकाः धाःसा भ्नीसं मस्यु। भ्नीगु समाजस भ्नी सकलया लोकप्रिय जुयाच्वंगु श्व बाखं परम्परागत रूपं मौखिक रूप्य सुरक्षित जुयावयाच्वंगु खः। थथेहे थी थी विषय वस्तुस तिं भिं भिं काये योसा द्राहॉ द्राहॉ वा 'धवां गुर्जु', 'पुलां धौ', 'ककाजु', 'सिन्हः पता मय्जु', आदि आदि लोकबाखं नं दु। हानं थथेहे भ्नीगु हे पहःयागु छुनाखँ (उखान), खँत्वाः खँभाय्, क्वाः आदि नं भ्नीसं ल्वःमंके मज्यु। थुमित भ्नीसं छुं भति लिपिबद्ध यानाहयाच्वनागुला म्हिगः म्हीगतिनियागु खँ धायेमाल।

छता खँ थन न्ह्यथने बहजू व खः सुं छम्ह लोककविं शास्त्रीय छन्दस अथवा मात्रास अथवा लोक लयस चिनातःगु म्येयात अथवा सुं छम्ह च्वमिं च्वयातःगु गुगुनं रचनायात भ्नीसं लोक साहित्यया ज्वलंया रूप्य दुश्याकेगु लाकि दुमश्याकेगु धैगु। दुश्याकेगु जुलधाःसा, मौखिक परम्पराया रूप्य वयाच्वंगु शुद्ध लोक साहित्यया मू हे छु जुल। दुमश्याकेगु जुलधाःसां साहित्य पुलांगु म्ये थथेहे मेमेगु पुलांगु रचनाया रूप्य समाजय् थुज्वःगु ल्यँल्यँ पुयाच्वने धुंकूगु दु। अझ खँ थुलिजक नं मखु, न्हूगु रचनायात पुलांगु थें हे च्वंक दयेकाः छ्यलातःगु नं खनेदु। अथे नं पुस्तांपुस्ता मनूतयगु म्हुतुइ सुरक्षित जुयाः लोक व्यवहारस प्रचलन जुयाः परम्परा दये धुंकूगु रचनायातहे अर्थात् लोककवि वा च्वमिपिसं चिनातःगु अथवा दयेकातःगु व्यावहारिक रूप्य आपालं पुलां ज्वीधुंकूगु रचनायातसम्म लोक साहित्यस दुश्याकेगु उचित जू वइ। भ्नीदयेक दयेकातःगु रचना (परम्परा मदुगु तथा न्हूगु) यात तप्यंक लोक साहित्यस दुश्याकेगु उचित ज्वीमखु।

मुख्य यानाः भ्नीगु लोक साहित्यस भ्नी पुर्खापिनिगु चिन्तन, मनन, तर्क वितर्क, धारणा, विचार, मनःस्थिति आदि प्यपुनाच्वनी। अकें लोक साहित्ययागु अध्ययन व अन्वेषण यायां वनेबले भ्नीगु समाजस आदिकालनिसं ब्वल्हनावयाच्वंगु ज्ञानया धुकूपिकू खनेदयाच्वनी। श्वयात भ्नीसं छुं ज्या मवइगु वस्तु धकाः त्वः त्वः ते फइमखु। वास्तवय् धाये माल धाःसा

ला, थौयागु भ्नीगु प्रगतिशील साहित्यया लिधंसा हे भ्नीगु साहित्य ज्वीमाः। लो क मखुसा, लोक साहित्ययागु सुवास मदुगु भ्नीगु साहित्यस भ्नीसं 'भ्नी' क्यनेत, "भ्नी" मालेत थाकूया च्वनी। भ्नी उखे न थुखे थें जक जुयाच्वनी। छगू दसु ब्वये। यलया कातीदबुली कार्तिक महिनाय् लच्छियंक ह्वीकीगु काती प्याखं दु। थौकन्हे ७ न्

जक ह्वीकीगु। थुकी दुने छवाःयंक ह्वीकीगु बाथःतयगु कासा दु थौकन्हे श्व स्वन्हुजक ह्वीकीगु याना तल। श्व प्याखं कासा (लोकनाटक) थनिं ३५० दँ न्हापायागु मल्लकालीन उपज खः। अले श्व बाथःतयगु प्याखं कासा धायेगुहे भ्नीगु शुद्धगु लोकनाटक खः। थुकी कथानक दु, थी थी पात्रत दु, पुलांगुहे भाषां याइगु संवाद दु, अभिनय दु, दबूयागु नियम उपनियम (नाटकयागु प्रविधि) दु। अले श्व लोकनाटक मौखिक रूप अलिखित जुयाः परम्परागत रूप सुरक्षित जुयावयाच्वंगु थौयागु भ्नीगु (थन भ्नीया दुने नेवाः जातिजक मखु, नेपाः देया समस्त जातितयगु नं) नाटक परम्परा तथा प्रविधि म्वानाच्वंगु जीवित इतिहास खः।

खतुं भ्नीगु नाटकया क्षेत्रय् थौकन्हे पिनेयागु उगुंथुगुं प्रभाव लानाः अनेक प्रयोग जुजुंवाच्वंगु दु। तर भ्नीसं नाटकया मौलिकता, शैली, प्रविधि व इतिहास मालावन धाःसा काती दबुली ह्वीकीगु भ्नीगु बाथःतयगु लोकनाटकयात हे आज्जु मयासें गाइमखु। बाथःतयगु श्व लोकनाटकय् दुश्याकातःगु थी थी कासाया छ्यं थथे खः (१) चोले खुदां,

दां खुदां (२) माकःसि मीगु (दाजुकिजा मीगु) (३) सुकू तुलीगु (लेवो लाइगु) (४) भिंघः पूजा न्यायेकीगु (सीकाभू याइगु) (५) खुसि छिकीगु (निम्ह कलाः तइगु) (६) कलाःया लेवो सिनाः सति वनीगु।

थय्क बिचाः याना स्वयेबले थुज्वःगु आपालं विशेषता दुगु भ्नीगु लोक साहित्ययात भ्नीसं मुकं लोक संस्कृति धयानं छुं पाइमखु थें खनेदयाच्वनी। तर श्व

सच्छिव स्त्रीच्यागूगू स्वप पौ. ब.छि पौ(पाक्षिक)

मुक्कं लोक संस्कृति मखु, लोक संस्कृतिस दुनेला:गु छगू मुख्यगु अभिन्न अङ्ग जक खः । गथेकि धाये - लोक संस्कृति धयागु बांला:गु छगू क्यब जूसा, व क्यबस अन ह्वयाचवंगु थी थी स्वांपवः मध्ये लोक साहित्य' धैगु बांला:गु छपवः स्वांपवः खः। अले थुज्वःगु स्वांपवःया समष्टि रूप हे लोक संस्कृतिया दसु खः।

थौं भीसं भीगु साहित्यया मू व विशेषता बांलाक श्वीके मफयाचवन । अकें भीसं भीगु लोक साहित्यया ज्वलं मुंकेगु, संरक्षण यायेगुली गुलि कुतः यायेमा:गु खः उलि 'कुतः याये मफयाचवन । थथे जूगुलिं भीगु लोक साहित्यया आपालं ज्वलं तनावनाचवंगु जुल, ल्वः मंकुं ल्वः मंकुं छ्वयाचवंगु जुल । कर्किया प्रभावय् लाकाः मचायेक न्हंकाः छ्वयाचवंगु नं जुल । अफ् थौं भीपिंमध्ये गुलिसिनं जा थः मचातय्त मूल भाषाया रूपय् न्हापां स्यनेमा:गु मां भाषा हे स्यनेकने यायेगु त्वःता हयाचवंगुलिं यानाः नं लोक साहित्यपाखे आपालं उपेक्षाभाव लाःवनाचवन । थौं भीसं भी मचात ख्वइबले हेकेगु मचा लोकमध्ये तक न महालेगु जक मखु, चायेक चायेकहे ल्वः मंकाः न्हंका छ्वयाचवना । आः थ्वहे प्रसङ्गय् जहाँ थिनाचवंगु तिमिला क्यनाः ख्वयाचवंगु मचायात हेकाः थ्यनीगु छपु लोकमध्ये थन व्वये-

तिमिला भावा तिमिला भावा पापा छुनाला
छन्त बापा जितः बापा इनाकाये ला ।
गनं वये गनं वये भुतूप्वालं वा
मिं पुइ मिं पुइ लखं स्याना वा ।
ध्याचः जुइ ध्याचः जुइ, म ह्वला वा
फोहर जुइ फोहर जुइ तुफिं पुना वा ।
तुफि गव, तुफि गव ध्याकुंप्वालय् दु ।

मचात मुनाः थी थी कासा
मिह्तीबले हालीगु मचा लोकमध्ये नं यक्वं
दु । थौंकन्हे धाःसा थुज्वःगु म्ये हालेगु
चलन हे न्हावन । थःपिनिगु मांभाषं

पाठ्यसफू बवने खंगु जूसा थुज्वःगु
लोकंहवाःगु म्ये आपालं लोकप्रिय
जुयाचवनीगु, दसुया रूपय् थन न्ह्यसः लिसः
ल्वकज्यानाचवंगु मचातय्सं हालीगु मचा
लोकमध्ये थथे खः-

(१) कुने सु वल ?
धापालांख्याः ।
छु याः वल ?
भवय् नःवल ।
छु भवय् ?
चाकुमरी भवय् ।
छु चाकु ?
ग्वारा चाकु ।
छु ग्वारा ?
फसि ग्वारा ।
छु फसि ?
भुयू फसि ।
छु भुयू ?
माकः भुयू ।
छु माकः ?
पुलां माकः ।
छु पुलां ?
धौ पुलां ।
छु धौ ?
कोतः धौ ।
छु कोतः ?
ली कोतः ।

(२) छंगु ल्हाः गन वन ?
छु यंकल ।
हि गुलि वल ?
फच्छि वल ।
हि गव ?
नैनं काल ।
नैनं छु बिल ?
दुरू बिला
दुरूगव ?
क्वखं त्वना
क्वः गव ?
सिमाय् जुत ।

सिमां छु यानाबिल ?
मेय् चिनाबिल ।
मेय् गव ?
नायनं यंकल ।
नाय् गव ?
ला म्यू वन ।
ला गव ?
भाजुं न्यात ।
भाजु गव ?
खिफा वना
खि गव ?
फां नल ।
फा गव ?
फागलय् बिस्यूवन ।

(३) छिमि छु धवाखा ?
लुंया धवाखा ।
दां पुले माःला ?
माःखे ।
गुलिमाः ?
सच्छि माः ।
सच्छिं गाःला ?
गाः खे ।
धार्थे खःला ?
खःखे ।
बुंगद्यःया पालिख्व ।
दरसन याये ।
चकवाद्यः या पालिख्वाः

दरसन याये
जा बुतला ?
बुत ।
क्यूं बुतला ?
बुत ।
जि वे जिल ला ?
जिल । इत्यादि इत्यादि

थौंकन्हे नेवाः समाजय् नेवाः मचा
लोकमध्ये न्हियान्हिथं न्हावनाचवंगु जुल ।
छखे थः मचातय्त मांबौपिन्सं हे नं मांभाय्
तक नं स्यनेकने यायेगुली कुतः यायेगु
छ्वासुकायंकाचवन, मेखे, मचातय्गु लागी

सच्छिखर स्त्रीच्यागूगु खवप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

मांभाषायागु पाठ्यसफू नं अभाव हे जुयाचवंगु जुल । फलतः, नेवाः मचातयू करं हे नं मेमेगु भाषा (नेपाली, अंग्रेजी) यागु प्रभाव स्वभावतः लाइगु हे जुल । थुज्वःगु स्थितिइ नेवाः लोक साहित्ययात दशां कइगु हे जुल । आः थुज्वःगु . दशा फायेकेत भीसं छु यायेमाली थव थौंयागु भीगु चिन्तन मननया ज्वलं जुयाव्युगु दु ।

थौं भीत लय्ता खँ छता थवहे जुल कि त्रिभुवन विश्वविद्यालयं पाटन संयुक्त क्याम्पसय् नेपालभाषाया स्नातकोत्तर (एम.ए.) क्लास चालू यानाः उकी दुथ्याकातःगु च्यागू विषय मध्ये छगू विषयस 'नेवाः लोक साहित्य' नं दुथ्याका व्युगुजुल । थुकीं भीगु भाषा साहित्यस नं लोक साहित्यविद (Folklorists) त अवश्य नं पिदंकी धयागु भीसं भिंतुना याये । अले थवयूकःपिसं हे भीगु लोक साहित्ययागु पूर्वक अध्ययन, अन्वेषण व संरक्षण यायेगुली वैज्ञानिक ढंगं माः कथं मामाःगु कुतः यानाः भीगु समाजस हाकयाचवंगु तथा भीगु भाषास तिसा जुयाचवंगु भीगु वास्तविक लोक साहित्ययागु स्वरूपयात गतिशील 'लोक वार्ता विज्ञान' (Folklore Science) या रूपय् उलाः बवयाक्यनी धैगु भीसं आसा याये । छायाकाःसानि थौं भीसं भीगु पुलांगु बाखंया नामं न्यँकं बाखंया नामं पीपु न्येपु लोकबाखं जक मुंकाः सफू पिकयां मगाःगु जुल । भीसंला स्वनिगल तथा स्वनिगलपिने चवनाचवंगु नेवाः समाजय् वनाः वैज्ञानिक

रूपं नेवाः लोक साहित्ययागु सर्वेक्षण यानाः थुकियागु महत्त्व, विशेषता व उपादेयता नं न्हायूकं थें क्यनाबी मालाचवंगु दु ।

अथे ला लोक साहित्यया ज्वलंत आजु पुलांगु जूसां थवयात अर्थात् लोकवार्ता (लोक साहित्यं जायाचवंगु लोक वार्ता (Folklore) यात वैज्ञानिक अध्ययनया नीस्वनादीम्ह भाजु खः जर्मनी भाषाशास्त्री लोकवार्ताविद् ग्रीम । भिंगूगूगु शताब्दीया अन्त्यपाखेयाम्ह थवयूकःयात "लोकवार्ता विज्ञान" या अबुजु नं धाइ । लिपा इश्वी सन् १९०८ पाखे मेम्ह लोकवार्ताविद् भाजु जि. एम. गामै नं लोकवार्तायात ऐतिहासिक विज्ञान (Folklore as Historical Science) या रूपय् स्वतन्त्र विषय यानाः दुथ्याका कायेमाः धकाः तर्क पेश याःगु जुल । अनलि लिपा अनेक लोकवार्ताविद तयसं लोकवार्तायात थी थी अध्ययन अन्वेषण व अनुसन्धानयागु क्रमय् दुथ्याकाः छगू तसकं चवन्हयाःगु विज्ञानया रूपय् बवलहंकूगु जुल । वास्तवय् लोकसाहित्यया क्षेत्रस व्यापक रूपं प्रचलित जुयावयाचवंगु लोकवार्ता (Folklore) नांगु अंग्रेजी खँवः नं जर्मनी भाषाया खँवः Volkchre (लोकया थितिरिती) पाखें दुथ्याकातःगु खः। थौं थव खँवः थुलि व्यापक जुयाचवंगु दु कि थुकी दुने फुक थी थी कथंयागु अलिखित कला (Verbal Art) न्हयंकातःगु दु गथेकि थी थी कथंयागु लोकबाखं, लोकम्ये, लोकनाटक, खँत्वाः खभाय्, छुनाखँ, क्वाः आदि ।

अले थुकियागु हे सन्दर्भय् लोक साहित्यया क्षेत्रय् ज्या याइपिन्सं छता खँ थव न्हयाबलें नुगलय् लुमंका तयेबहगु जुल - व खः लोक साहित्ययात उखेंथुखें खनेदैगु संस्कृतियागु मेमेगु ज्ञानया क्षेत्र गथे म्हसीका कायेगु धैगु । मुख्य यानाः थवयागु अस्तित्व थवयागु हे सामाजिक प्रसङ्गय् जातियागु विशेषताकथं भाषायागु विशेषताकथं अले थाय् बाय्यागु भौगोलिक विशेषताकथं म्हसीका काये फयेकेमाः । अथेहे थव समययागु प्रवाहस गुलित पुलां धकाः नं कसी लुं चुले थें चुलाः म्हसीके माः। अले हानं थव समाजय् मौखिक रूपं सुरक्षित जुयाः गुलि व्यापक जुयाचवंगु दु धकाः नं म्हसीका कायेमाः । अमेरिकायाम्ह छम्ह लोकवार्ताविद बेन्जामिन ए. बोताकिनया धापूकथं लोकवार्ता (थन लोक साहित्य नं) धैगु "न्हूगु सिसिस पुलांगु अय्ला" थें नं ज्वी फु, अथेहे "पुलांगु सिसि" न्हूगु अय्लाः " थें नं ज्वीफु । अले हानं मेम्ह लोकवार्ताविद् दान बेने आमोसया धापूकथं थव "न्हूगु सिसिस न्हूगु अय्लाः" थें जुयाचवंगु बिचाः याये थाकुइ । निगू धापूयात भीसं बांलाक ध्वाथ्वीकेमाः।

अन्त्यय् छत्वाःचा खँ थवहे धायेकि लोक साहित्यया क्षेत्रय् भीगु नेपाः दे तसकं तःमि छायाःसां नि थन थी थी भाय् ल्हाइपिं आपालं जातिया मनूत दु । उकी मध्ये नेवाः जातिया नं प्रमुख भूमिका दु । भीसं लोक साहित्यया माध्यमं नं भीगु देशयागु गौरव व प्रतिष्ठा बवलहंका क्यने फयेमाल ।

इवाप

खवप नगरपालिका पाखं पिथाडः चवंगु खवप पौ बः छि पौ खय् बांलागु चवसु त बियो ग्वाहाली याडः दिसँ । उगु रचनाया ल्य ज्या याडः पारिश्रमिक बियगु खाँ खवप नगरपालिकाया २०७७ श्रावण २६ गते चवंगु बैठकं क्वः छ्यूगु खाँ ब्याक चवडा ।

सम्पादक
खवप पौ

स्वप नगरपालिकाया ज्या भवः त

लिपालागु थाय्, हज्याकयूता शिक्षकपुं हज्याय् मः

असार २९ गते

शिक्षक सम्पर्क समिति, स्वपया गवसालय शिक्षक सेवा आयोग पाखं २०८० खय् नियुक्ति कायो थी थी जिल्लाय ज्या साडः च्वंपुं स्वपया शिक्षकपुं मुंकयगु इवल्य मु पाहाँ स्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं नव नियुक्त शिक्षकपिन्ता लसय् हांसे दुर्गम, वानय् थाकुगु विकट थाय् अलय लिपा लागु थाय् दक क्वह्यंकः धाय मज्यगु अजगु थाय् हछ्यायूता भीसं ज्या सानय् मः धायोदिल ।

वयकलं छुं इलय मलेसिया अथेहे लिपालागु देश खः । आनाया जनतां तस्कं दुःख सियो पहः हिडकः छ्वता । मलेसियां थौ हलिमय फुककसिया ध्यान लुयो च्वंगु दः धायोदिसे भेलाय् भायो दयपुंभी न्ह्याथाय् हे नियुक्ति जूसां नं शैक्षिक, सामाजिक प्राविधिक नपांया न्ह्यागुं लागाय् बांलागु लिचवः वगू मति वानिगु काथं ज्या यायता सुभावा बियोदिसे चिच्यामन मजूसें इमानदार ज्यूो देश व जनताया सेवाय् जुयमः धायोदिल ।

देया राजनीतिक अवस्था स्थीर मज्जू, शिक्षा सरकारं हदायतयो ज्या मसां धायोदिसे वयकलं कृषि प्रधान धःगु देशय कृषिक्याम्पसय् ब्वनामिपुं मरुगु तस्कं दुःखया खाँ खः नपां देया शिक्षा नीति विदेशीया सल्लाहखय् न्ह्याकः च्वंगुलि आपत्ति प्वंकसे अःयायगु नीति विदेशी तयूता दांपुं ज्यामित जक ब्वलांक च्वंगु खाँ स्पष्ट याडः दिल ।

प्रमुख प्रजापति जुं देयाता मः काथंया शिक्षा नीति मरुसेलिं आखः ब्वनय् धूपुं ल्यासे ल्याम्होपुं विदेशय् वाडः च्वंगु खाँ व्याकसे वयकलं शिक्षा श्रम व सीप नपां स्वायमः धायो दिसे

नकतिनि पिथांगु एस इ ई या लिचवः खय् ५३ प्रतिशत ब्वनामिपुं फेल जूगुलि सरकार हे जिम्मेवार जूगु खाँ व्याकसे ब्वनय्कुथिता मःपुं विषय शिक्षक नपां बिय मफूसेलिं थव स्वयो बांलागु लिचवः छु वै धायोदिल ।

देश संघीयताय् वांसेलिं शिक्षा विकास व समन्वय एकाइया नामय जिल्ला स्तरीय कार्यालय ल्यंकः तः गुलि आपत्ति प्वंकसे वयकलं संघीयता ब्वलाकयूता केन्द्रया अधिकार अपलं विकेन्द्रीकरण याय् मः धायोदिल ।

सरकारं अः तिति जारी यागु शिक्षा सरुवा कार्य निर्देशिकां पालिकाया अधिकार हकनं च्वयया तहं हे लिता काय् तांगुलिं अजगु निर्देशिका छुनं पालिकां स्वीकार याय् मफैगु खाँ काडः दिसे वयकलं सरकार हिलय धुंकया न्हूगु, समीकरणं देशय् नेगू दलया तानाशाही याइगु खानय दः गुगू नेमकिपां न्हपा निसें हे उकिया विरोध याडः वयो च्वंगु खाँ काडः दिल ।

उले मुंज्यासं नेपाल क्रान्तिकारी शिक्षक संघया केन्द्रीय नायो ज्ञानसार प्रजापति जुं शिक्षक नियमावलीं छँ थिडक काथंछिंथाय् सरुवा जुयो वय दैगु शिक्षक पिनिगु अधिकार अः सरकारं जारी यागु शिक्षक सरुवा कार्य निर्देशिकां लुटय याडः कःगु खाँ काडः दिसे सर्वोच्च अदालतय् उकिया विरुद्धय तःगु रीतं शिक्षकपिन्ता न्याय बिडगु आशा प्वंकः दिल ।

स्वनिगःया थानाया रैथाने मन्तयता स्वनिगलं पिनय् छ्वयगु नपां पिनय् याय् पिन्ता स्वनिगलय् दुतिनय्गु ज्या ल्याखाडः नियोजित काथं हे जुयो च्वंगु खाँ व्याकसे वयकलं अः दयकिगु सरकारं उगु निर्देशिका खारेज याय्मः धायोदिल ।

खस वडाराष्ट्र अहङ्कारवादं जातीय द्वन्द दुकाइगुलि सचेत यासे वयकलं पालिकाया अधिकार शिक्षक सरुवा कार्य निर्देशिकां लाक कःगुलिं नगर व गाउँपालिकां घरपायकता जक सरुवा काय्गु नीति दयकेता इनाप याडः दिल ।

गवसा खलः या कजि गोपाल सुन्दर गोसाईया सभानायोलय् जूगु उगु मुंज्यासं ने. क्रा.शि. संघ जिल्ला समितिया नायो गणेशराम थुसा, आदर्श आजाद मा.वि.या प्र.अ. श्रीकृष्ण किसी, राकेश सुकुपायो व सरजू फसिकवां नं न्वचु तयो द्यगु खः ।

मुंज्यासं न्हूंपुं नियुक्त जूपुं शिक्षकपिन्ता लस हांसे हानय् ज्या नं यागु खः ।

राष्ट्रया सम्पति जुगुलिं लिपि ल्यंकः म्वाकः तय्मः

असार ३० गते

प्रगति सामुदायिक सिकाई केन्द्रया गवसालय हिन्हूया प्रचलित लिपि व रञ्जना लिपि चवयगु तालिम क्वचःगुया दसिपौ लःल्हायगु ज्या इवः या मू पाहाँ खवप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं लिपि राष्ट्रया सम्पति जुगुलिं लिपिता ल्यंकः म्वाकः मतसें मगा धायोदिल ।

सकलसिया साथ व ग्वाहाली मः धायोदिसे खवप देता अनुसन्धानया केन्द्र दयकेगु काथं पलाछिड च्वंगु दः धायोदिल ।

खवप नगरपालिका वडा नं ९ या वडाध्यक्ष रबिन्द्र ज्याख्वं इतिहासया महत्त्वपूर्ण काल- खण्डय् सयकगु लिपित्त न्हूगु पुस्ताता लः ल्हायता 'खवपको पहिचान' सन्दर्भ सामाग्री जुइगु काथं पाठ्यक्रम दयकागु खाँ काडः दिल ।

छगू छगू लिपि व भाषा नपां सभ्यता व संस्कृति स्वाइगु खाँ कुल दिसे वयकलं प्रचलित लिपि व भाषा ल्यंकः म्वाकः तय्ता उकिया स्यनय्ज्या मदयक मगा । सभ्यता/संस्कृति सिइकेगु पला काथं थुगु तालिम न्ह्याकगु खः धायो दिल ।

तालिमया स्यनामि किशोर गोसाईं छगू छगू लिपिया थः थःगु विशेषता दैगु खाँ पिब्वसे लिपिस्यनय्गु व सयकेगु ज्याख्य् खवप नगरपालिकाया पला च्वछाय बहजु धायो दिल ।

वागीश्वरी कलेजया प्राचार्य धन कुमार श्रेष्ठ थमनं सयकागु ज्ञान न्हूगु पुस्तता लःल्हायगु सकलसिया दायित्व खः धायोदिल ।

प्रगति सामुदायिक केन्द्रया नायो रवीन्द्र प्रसाद कुसीया सभानायोलय जुगुउगु ज्या इवः सं सयकामिपाखं सुनिता घट्टुवा व सुरज दिदियां नं न्वचुतयो द्यगु खःसा मिलन गणेजुं नं न्वचु तयो द्यगु खः ।

ज्या इवः सं सयकामि फुक्कसिता मू पाहाँ प्रजापति जुं दसिपौ लः ल्हाड द्यगु खः ।

वयकलं लिपि हज्याक यंकय्गु ज्या अः पुगु मखु इलंद्र दाँ फुय फः । थजगु सभ्यताया संरक्षण व मदिव्क हज्याकः यंकय्गु भ्नीगु कर्तव्य खः । लिपि ल्यंकः म्वाकः तय्ता खवप नगरपालिकां स्थानीय पाठ्यक्रमय् दुथ्याकः सयकः सिइकः स्यनय्गु ज्या मदिव्क हज्याकः यंक च्वंगु दः धायो दिल ।

प्रमुख प्रजापति जुं शिक्षकपिसं सयकगु ज्ञान ब्वनामिपिन्ता इडः खवप देता ज्ञान विज्ञानया मू थाय् दयकेगु ज्या इवः सं

निःशुल्क स्वँ जाँचय याय्गु शिविर

असार ३० गते

सुकुन्दा साकोस येँ, ताकेश्वर मनमैजुया गवसालय व खवप अस्पताल खवपया ग्वाहालीख्य् छन्हू या निःशुल्क स्वँ जाँचय याय्गु ज्या इवःसं उगु सहकारीया नायो भाजु सनकमान महर्जन समुदायया लिधंसाय् न्ह्याकः च्वंगु थुगु वचत संस्थां निःस्वांसां निसें सामाजिक उत्तरदायित्व पाख्य् प्राकृतिक विपतय् लापुं परिवार पिन्ता आर्थिक ग्वाहाली, स्थानीय ऐतिहासिक व सांस्कृतिक सम्पदायाल्हवनय् कानय् ज्याख्य् ग्वाहाली, निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर न्ह्याकः वयो च्वंगु खाँ ब्याक दिल ।

छम्हा छम्हा मनूत थःगु स्वास्थ्यया खायँ सचेत जुयो इलय ब्यलय् जाँचय याकय् फःसा इलय हे छु ल्वय जुयो च्वना धाय्गु खाँ थुइके फौगु गुकिं मथां उपचार याय् दयो ल्वचं मुक्त जुयो ता ई म्वाय दैगु खाँ ब्याकसे वयकलं खवप नगरपालिका पाखं चाय्कः तःगु खवप अस्पताल देया स्थानीय तहं चाय्क तःगु अस्पताल खः धायोदिल ।

खवप अस्पतालया डा. रत्न सुन्दर लासिवा नपांया स्वास्थ्य कःमिपिनिगु ग्वाहाली ख्य् १७० म्हासिया निःशुल्क स्वँ जाँचय यागु खः ।

ब्वंकिपुं बांलासा ब्वनिपुं अथें हे बांलाइ

असार ३१ गते

खप नगरपालिका, नगर शिक्षा शाखा नपां त्रि.वि. शिक्षा विकास विभागया मंक: ग्वसालय 'वातावरणीय तथा मिमांसीय न्याय' विषयसं खप नगरपालिका दुनयया माध्यमिक विज्ञान शिक्षक पिनिगु स्वन्हूया तालिम क्वचायक: दसिपौ ल: ल्हायगु ज्या इव: आइतबार जुल ।

ज्या इव: सं खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं खप नगरपालिकां श्वनं हाँ त्रि.वि. नपां मिलय जुयो भूगोल, संस्कृति विषयसं राष्ट्रिय सम्मेलन ग्वस:ग्वयागु खाँ काड: दिसे ब्वंकिपुं बांलासा ब्वनिपुं अथें हे बांलाइगुलिं एसइइ ५२ प्रतिशत फेल जुगुलि ब्वनामिपिनिगु जक दोष मखुसे सरकार नं दोषी जुगू ब्वंकिपिसं बांलाक मब्वंकगुलिं धायो दिसे फुक्क विषय फेल जूपिन्ता नं हकनं जाँच काय् दयकगु अब्यवहारिक जगू खाँ काड: दिल ।

वयकलं विकसित देशत अध्ययन अनुसन्धानय् हज्याड: च्वंगु द: । खप नगरपालिकां थमनं हे अनुसन्धान केन्द्र न्ह्याकयगु नीति कायो च्वंगु द: । अनुसन्धान याइपू ब्वनामिपिन्ता खप नगरपालिकां आर्थिक ग्वाहाली याइगु खाँ ब्याकसे खप विश्वविद्यालय न्ह्याकयगु तातुना नगरपालिकां याड: च्वंगु द: धायोदिसे कमजोरपुं ब्वनामिपिन्ता ब्वंक, पासयाय् फ:सा जक शिक्षकपुं त: लागू जुई धायोदिल ।

शिक्षकपिन्ता तालिम बियो सक्षम यायगुया अर्थ समाज द्यक्तेता ग्वाहाली यायगु ख: धायोदिसे नगरप्रमुख प्रजापतिजुं खप देता शिक्षाया लिधंसाय् प्रयोगशाला काथं हछ्यायगु योजना तयो न्ह्याक: चवडागु खाँ काड: दिल ।

अनुसन्धान पुच: या टोली प्रमुख गणेश बहादुर थिड जुं तालिमय् दुथ्यागु विधि कक्षा क्वथाय्हे छ्यल: वयोच्वंगु विधि जूगुलिं निथांसे म्हवचा धेवां ब्वनामि पिन्ता उत्कृष्ट शिक्षण विधि छ्यलय् फयकेगु तालिमया तातुना ख: धायोदिल । ज्या इव:सं ब्व तिक:पुं शिक्षक पिनिपाखं विनय कोजु व सजिता मार्कं नं न्वचु तयो द्यगु ख: । खप नगरपालिका विद्यालय अनुगमन तथा प्राविधिक समितिया दुज: देवना जोशीं नं तालिम यायम:गु या खाँ काड: दिल ।

गजु छुट

असार ३१ गते

खप नगरपालिका वडा नं ४ ग: हिति च्वंगु लक्ष्मी नरसिंह देग: पुलांगु मौलिक पहलं दाड: च्वंगु ख: । उगु देगलय आइतबार गजु छुयगु (गजुर प्रतिष्ठान) यागु जुल ।

सुचुकुचु ज्या इव:

खप नगरपालिका ८ नं. वडा कार्यालय व स्थानीय लिवाली त्व: या मनूत मुड: असार २९ गते शनिबार लिवाली आवास लागाय् सुचुकुचु यात ।

खवप नगरपालिकाया हिंखुकगु नगरसभा ववचाल

असार ३१ गते

२०८१ असार ७ गते निसैं न्ह्याकगु खवप नगरपालिकाया हिंखुकगु नगरसभा असार ३१ गते सोमबार ववचल ।

नगरसभाया सभाध्यक्ष नपां व नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिया नायोसुई च्वंगु नगरसभाया सोमवारया बैठकं खवप नगरपालिकाया लेखा समितिया प्रतिवेदन २०८१ व न्यायिक समितिया प्रतिवेदन छ्वाम्हंतुं पारित यात । अथे हे खवप नगरपालिकाया दाच्छिख्य न्याय्यगु वार्षिक खरिद योजना, तलबी प्रतिवेदन थजगु थीथी प्रस्तावत सभांपारित यात ।

सभासं सभाध्यक्ष प्रजापति जुं खवप नगरपालिकाया आ.व. २०८१/८२ या बजेट, नीति व ज्या इवः व मदयक मगागु महत्त्वपूर्ण प्रतिवेदन पारित याडः द्यूपुं सकल सभासदपिन्ता सुभाय देछायो दिल ।

देया वर्तमान राजनीतिया खाँ कुलः दिसे वयकलं नेपाल नेगू दलया तानाशाहया लाँपुइ हज्याड, च्वंगु, पटक पटक सरकार हिल च्वनिबलय देश अस्थिरता पाख्य घ्वाड यंकिगु उकि लिपा थ्यंकया बाँमलागु लिचवः लाइगु खाँ काडः दिल ।

हिवलचियर प्रदान

साउन १ गते

खवप नगरपालिकाया उप-प्रमुख नपां अपाङ्गता जूपिन्ता परिचयपत्र (म्हासिका पौ) इयगु या अस्थायी समन्वय समितिया कजि रजनी जोशी जुं मंगलवार खवप नगरपालिका वडा नं. ७ या अति अशक्त 'ख' वर्ग म्हासिका पौया कृष्ण लक्ष्मी दुवाल (कुस्मा) ता ब्यगु क्मोडहिवल चियर वयकया म्हाय्य सरु कुस्माता लः ल्हाडः बिल ।

रेमिट्यान्सया भरय अर्थतन्त्र हछ्याडः च्वंतलय दे हज्याय मफैगु खाँ काडः दिसे वयकलं देशय जुयो च्वंगु थजगु बाँमलागु ज्या इवःया खाँ न्यायप्रेमी जनतात ग्वाडः च्वनय् मः धायोदिल ।

संविधान हिलयगु ज्या छुं छगू नेगू दलया मति काथं याय मज्यगु खाँ ब्याकसे वयकलं सकलसिया सहमति व छलफलं जक नेपःया संविधान हिलयगु जुयमः धायोदिल ।

उगु सभासं युवा तथा खेलकुद समिति, वातावरण तथा पर्यटन समिति, शिक्षा, संस्कृति तथा स्वास्थ्य समिति, आर्थिक तथा लेखा समिति, निर्माण समिति, सहकारी अनुगमन समिति, महिला बाल बालिका तथा समाज कल्याण समिति, बजार अनुगमन समिति, योजना तथा कार्यक्रम अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समिति, कृषि समिति व न्यायिक समितिया प्रतिवेदन स्वापु दःगु समितिया कजि अलय दुजः पिसं पिब्वगु जुल ।

सभासं खवप नगरपालिका वडानं ९ या वडाध्यक्ष रबिन्द्र ज्याख्वं खवप नगरपालिकाया हिंखुकगु नगरसभाया बःचा हाकलं प्रतिवेदन पिब्वयो दिल ।

मुहान पोखरी सुचुकुचु ज्या इवः

साउन १ गते

खवप नगरपालिकाया ग्वसालय अलय जिल्ला प्रशासन कार्यालय, खवप, चाँगुनारायण नगरपालिका व के यू के एलया मंक ज्याखय् चाँगुनारायण नगरपालिका वडा नं ६ व ७ या सिमानाय् लागू मुहान पोखरी लागाय् खवप नगरपालिकाया जनप्रतिनिधिपुं, कर्मचारी अलय चाँगुनारायण नगरपालिकाया जनप्रतिनिधिपुं व स्थानीय जनतात मिलय जुयो सुचुकुचु ज्या इवः क्वचाल ।

ज्या इवः सं खवप नगरपालिका वातावरण समितिया कजि नपां वडा नं. ९ या वडाध्यक्ष रबिन्द्र ज्याख्वं २०७४ सालया निर्वाचन लिपा खवप नगरपालिकाय् जनप्रतिनिधिपुं बहाली जुसेली महिनाया १ व १५ गते नगरया थी थी थासय् बःछिया छक सुचुकुचु याडः वगु खाँ कुलदिसे खवप नगरया जनतातय्सं यक्व वर्ष न्हपानिसें त्वनयगु नाः या मू थायकाथं छय्लः वयो च्वंगु मुहान पोखरी लागाय् यचु पिचुक तय्गु सकल खवप व चाँगु नारायण नगरपालिकाया जनतातय्गु मंकः कर्तब्य खः

उकिं खवप नगरपालिकाया सुचुकुचु ज्याइवः खय् जिल्ला प्रशासन केयूकेएल, व चाँगुनारायण नगरपालिकाया साथ व ग्वाहालीता सुभाय् देछायो दिल ।

वयकलं खवप नगरपालिकाय् इडः वयो च्वंगु त्वनयगु नाःया गुणस्तर जाँच जुयो च्वंगु खाँ कुल दिसे त्वनयगु नाः यचुसे, स्वच्छ जसाजक भ्नी निरोगी जुइगुलिं, त्वनयगु नाः छँ ल्यंकः म्वाक, तय्ता मुहान पोखरी लागता जलाधार क्षेत्र क्वः

छिड थुकिता ल्यंकः म्वाकः तय्मः धायोदिल ।

अथेहे चाँगुनारायण नगरपालिका वडा नं. ७ या वडाध्यक्ष श्याम कृष्ण नायजुं सुचुकुचु ज्या इवः सं छम्हासिया लागिं मखुसैं समाज व समुदायया लागिं भिं याय्गु खाँ व्याकसे मुहानपोखरी ल्यंकः म्वाः तय्ता नेगू तुं नगरपालिकाया उलिहे भूमिका दैगु खाँ काडः दिल ।

अथेहे चाँगुनारायण नगरपालिका ६ नं. वडाया वडाध्यक्ष धन बहादुर तामाडं चाँगुनारायण नगरपालिकाय् देशं दुनयया पर्यटकपुं अपलं वयो च्वंगुलिं बांलागु व बाँमलागु नेगूतुं लिचवः लाडः च्वंगु खाँ व्याकसे मुहानपोखरी पर्यटकपुं वसेलीं प्रदुषण अप्वयो वगुलि त्वनयगु नाखय् हे समस्या वगुलिं इलय-ब्यलय चाँगु नगरपालिका, वडा, टिम क्लवपाखं सुचु कुचु याडः वगु खाँ व्याकसे खवप नगरपालिकां मुहानपोखरी यो वगु सुचुकुचु च्वछाय बहजू नपां थुकिता मदिकक न्ह्याक विशेष याडः शनिवार खुनुं वइपुं आन्तरिक पर्यटकपिन्ता मुहानपुखु लागाय् सुचुकुचु याम्मःगु खाँ ग्वाकय दः सा बांलाइगु खाँ व्याक दिल ।

सुचुकुचु ज्या इवः सं खवप नगरपालिकाया पदाधिकारीपुं, कर्मचारी, चाँगुनारायण नपा या जनप्रतिनिधिपुं नपां स्थानीय बासीपुं याडः १५० म्हा ति वगु जुल ।

बैठक

खवप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिया नायो सुई खवप नगरपालिका व खवप नगरपालिका दुनयया लाभग्राही पिन्ता आ.व. २०८१/८२ या प्यकगू स्वलाया सामाजिक सुरक्षा भत्ता इयगु बैड्क नपां सम्भौता नवीकरण नपां न्हंगु बैड्क नपां सम्भौता याय्गु विषयसैं बैड्क प्रबन्धक नपां प्रतिनिधिपुं नपां बैठक च्वंगु जुल ।

संविधान हिलय्गु जनताया भिया नितिं जुयमः

साउज १ गते

ख्वप नगरपालिकापाखं चाय्कः तःगु ख्वप इञ्जिनियरिड कलेज अफ इञ्जिनियरिडया गवसालय कलेजय न्हूंपुं नियुक्ति जुपुं विभाग व शाखा प्रमुख पिनिगु नियुक्ति पत्र लः ल्हाय्गु ज्या नपां पदस्थापना ज्या इवः मंगलवार जुल ।

उगु ज्या इवः सं कलेज सञ्चालक समितिया नायो भाजु नपां ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं जनताया भिंज्याया नितिं जक संविधान हिलय मः धायोदिल । अमेरिका व बेलायतया प्रजातन्त्रया खौं कुल दिसे वयकलं अःदयकगु सरकार संसदीय मूल्य व मान्यताया अखः जूगु खौं कुलः दिल । सरकारतिकय् याडः तय्यानिंतिं प्रत्यक्ष निर्वाचित राष्ट्रपतिया व्यवस्था याय्मः नपां स्थानीय तहता अधिकारं जायकः यंकय्गु नपां सक्षम स्थानीय तहता विश्व विद्यालय चाय्केगु अधिकार वियमः वयकलं धायोदिल ।

न्हूंपुं विभाग व शाखा प्रमुख पिन्ता लसः हांसे प्रमुख प्रजापति जुं भौतिक संरचना दयां जक कलेज बांला जुय मफैगुलिं थःथःगु जिम्मेवारी थुइकः मननिसेंहे ज्या सानयता इनाप याडः दिल । नपां ख्वप देता ज्ञान विज्ञानया मू थाय् दय्केगु काथं

हज्याडः च्वंगु अलय मेडिकल कलेजनपांया ख्वप विश्व विद्यालय चाय्केगु कुतः जुयो च्वंगु खौं ब्याकसे जागिरे मानसिकतां मखु भावनां जाय्कः आजु थयंकय्गु मतिं ज्यासानय् मः धायो दिल ।

ख्वप नगरपालिकां अनुसंधान केन्द्र निःस्वाडः कलेजत नपां मिलय जुयो अनुसन्धानया ज्या हज्याकय्गु ख्वप नगरपालिकाया नीति दःगु खौं नं वयकलं ब्याकः दिल ।

ख्वप इञ्जिनियरिड कलेजया प्राचार्य ई. सुजन माकं च्वय् थयंकया शिक्षा ब्वनयता ब्वनामिपुं विदेशय वाडः च्वंगुलिं देया शैक्षिक लागाय् समस्या वगु खौं काडः दिसे नगरपालिकापाखं चाय्कः तःगु कलेजं शैक्षिक लाग् अजनं बांलाकयता कुतः याडः च्वंगु दः धायोदिल ।

ज्या इवःसं ख्वप कलेज अफ इञ्जिनियरिडया प्राचार्य ई. सुनिल दुवालं कलेजया छगू छगू निपं व ज्याता प्रजातान्त्रिक केन्द्रीयता काथं समूहगत निर्णयकाथं जुजुं वयो च्वंगु खौं कुल दिसे विभाग व शाखाय् जिम्मा बियगु छगु न्हपानिसेंया प्रक्या खः धायोदिल ।

ख्वप इञ्जिनियरिड कलेजया उप, प्राचार्य डा. सुवेगमान बिजुकुं ख्वप कलेज अफ इञ्जिनियरिडया उप प्राचार्य ई. रन्त शोभा प्रजापति, ई. रमेश बाला व सञ्जय मानन्धरपिसं न्हूंपुं विभागीय प्रमुख पिन्ता लसहांसे कार्यकाल भिं जुयमः धायो दिल ।

ज्या इवःसं न्हूम्हा, विभागीय प्रमुख प्रा.डा. राजुभाइ त्यात प्रा.डा. चन्द्रकिरण कवां, ई. आनन्द कुमार मिश्र, भेष बहादुर थापा, ई. चन्द्र कृष्ण प्रजापति, ई. अनिल कासुला पिसं थः पिन्ता ब्यूगु जिम्मेवारी इमानदार जुयो न्ह्याकय्गु बचं बियो दिल ।

सहकारीकःमि पुं मुंकल

साउज २ गते

ख्वप नगरपालिकाया गवसालय सहकारी संस्थाया न्हपा व अःया अवस्थाया खाय् सहकारी संस्थाया पदाधिकारी मुकं ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं ख्वप देता भ्रष्टाचार मुक्त नगर दय्केगु कुतः याडः च्वडागु खौं ब्याकसे आर्थिक व वित्तीय संस्थातयता भ्रष्टाचार व आर्थिक अनियमिततां तापाक्क तय फःसा जक देया विकास जुइगु खौं ब्याकः दिल ।

भ्रष्टाचारी तयता राज्य संयन्त्रं हे पाखुयो तःगु खौं ब्याकसे वयकलं समस्या दःगु सहकारी संस्थातयता नगरपालिकां मः काथंया कार्वाही हज्याक च्वंगु खौं ब्याकसे ख्वप नगरपालिका दुनय बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्थातयता स्वीकृति मविय मःगु या

खौं ब्याकसे समुदायया लिधंसाय् न्ह्याक च्वंगु सहकारी तयसं दुजः पिनिगु भिं जुइगु ज्यायायता बः याडः दिल ।

राजनीति व्यापार मखु सेवाया लागिं खः धायो दिसे वयकलं देशय् राजनीतिक स्थिर मजूसेलिं देश भन भन गालय दुडः वांगु खः धायोदिल । नपां ख्वपय देशं दुनयया आन्तरिक पर्यटकपुं अपलं दुकायता नगरपालिकां ज्या साडः च्वंगु, हलिमयया छगू च्वजःगु छक मवसें मगागु गतव्यस्थल दय्केगु मतिं हज्याडः च्वंगुलिं सकल नगरबासी पिनिगु साथ व ग्वाहाली दैगु विश्वास प्वकः दिल ।

सहकारी समितिया कजि नपां वडा नं. २ या वडाध्यक्ष

सच्छिव स्त्रीच्यागूगु स्वप पौ. ब.छि पौ(पाक्षिक)

हरिप्रसाद वासुकलां धितो मकसें ऋण ब्यूगु, थः मनूता जक ऋण बिडगु, लब म्हवचा क्यनिगु अलय संस्थाया नेम्हा प्यम्हा पदाधिकारी पिसं जक छ्यलिगु संस्थाय् मुडः तःगु धेबा थः यत्थें खर्च याय्गु, व्यक्तिया नामय जग्गा न्याय्गु, समूदायया भिं ज्या मयाय्गु थजगु सहकारी लागाय् खानय् दःगु विकृति खः धायो दिल ।

भक्तपुर जिल्ला बचत संघया नायो कृष्ण गोबिन्द लाखाजु समूदायया लिधांसाय न्ह्याक तःगु सहकारी नं थः यत्थें सञ्चालक पिसं ज्या साडः च्वंगुलिं छम्हा मनू छगु संस्थाय् जक दुजः जुयगु व्यवहारिक मजु धायो दिलसा सहकारी समितिया दुजः हरिरत्न गोर्खाली व नारायण प्रसाद त्वानाबासुं नं न्वचु तयो द्यूगु खः ।

इन्जिनियरिडः कलेजय छात्रवृति रकम इडः बिलः

साउज ३ गते

खप नगरपालिकापाखं चाय्कःतःगु कलेज अफ इन्जिनियरिडया ब्वनामि पिन्ता बिहिवार ३० लाख १५ हजार तका क्वतिया छात्रवृति रकम इडः बिल । कलेज सञ्चालक समितिया नायो भाजु नपां खप नगरपालिका प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं कलेजय् ब्वडः च्वंपुं गरिव व जेहेन्दार ब्वनामिपिन्ता उगु ज्या इवःसं छात्रवृतिया धेबाइड बियो दिसे खप नगरपालिकापाखं चाय्क तःगु कलेजेत जनताया करपाखं चाय्क तःगु लबः या नितिं मखुसें शैक्षिक संस्था खः धायोदिसे थुगु कलेजय् ब्वनिपुं ब्वनामिपिसं देश व समाजप्रति उत्तरदायी जुयो ज्या सानय्मः धायोदिल ।

खप नगरपालिकां ज्या साडः नैपुं ज्यापु ज्यामिया काय् म्हाय्पिन्ता दांक भिंकः शिक्षा बियगु तातुडः खप कलेज, खप इन्जिनियरिड, नर्सिड, सिभिल नपांया कलेजेत न्ह्याकः वगु खाँ ब्याकसे वयकलं अःपुगु कलेजेत ब्वस्यलागु कलेज काथं हज्याडः च्वंगु दः धायोदिल ।

समाज सभ्य व सुसंस्कृत नपांनपां शिक्षाया लिधंसाय समाज व देशता हज्याक यंकय्ता नगपालिकां शिक्षाखय् छ्यःगु लाय् बांलाडः वयो च्वंगु खाँ ब्याकसे नगरपालिकां दाय् सच्छिमयाकं ब्वनामिपिन्ता छात्रवृति बियो वयो च्वंगु खाँ ब्याकसे वयकलं कलेजं बिडगु छात्रवृति ब्वनामिपिनिगु अधिकार मखु च्वय् थयंकया शिक्षा ब्वनय्ता ब्यूगु सुविधा खः धायोदिसे छात्रवृति कायो ब्वंपुं ब्वनामिपिन्के सेवा भाव दय्मः धायो दिल ।

कलेज सञ्चालक समितिया दुजः नपां वडा नं ९ या वडाध्यक्ष रविन्द्र ज्याख्वं ब्वनामिपिनिगु अनुशासन, पारिवारिक अवस्था, इमानदारिता थजगु विषय ल्यज्या याडः दक ब्वनामिपिन्ता छात्रवृति विडगु खाँ काडः दिसे खप नगरपालिकां शिक्षा या लिधंसाय देशां देछिया जनताया सेवायाय्गु तातुडः शैक्षिक संस्थात न्ह्याकः वयो च्वंगु खाँ काडः दिल । नपां खप विश्वविद्यालय चाय्केता मदिकक कुतः याडः वयगु खाँ ब्याकसे देया ब्वनामिपिनिगु मनया विषय नपां ज्वः लागू पाठ्यक्रम दयकेता खप विश्व विद्यालय चाय्के मःगु खः घायोदिल ।

ज्या इवः सं खप कलेज अफ इन्जिनियरिडया उपचार्य सुनिल दुवालं कलेजया प्रवेश परीक्षा उत्कृष्ट, गरिव व जेहेन्दार व सेमेस्टर उत्कृष्ट याडः स्वथि काथंया छात्रवृति ब्वनामिपिन्ता बियो वगु खाँ ब्याकसे आ.व. २०८०/८१ सं कलेजं ९० लाख छखय् लिडकगुलि ८० लाख ५५ हजार क्वतिया छात्रवृति इय धुंगु खाँ काडः दिल ।

ज्या इवःसं कलेजया लेखाशाखा प्रमुख काजीबहादुरपञ्चं नं न्वचू तयो द्यूगु खः ।

शिक्षक हमज्याक दे हज्याइ मखु

साउन ८ गते

गणेश मा.वि. भार्वाचोया एसईई पास जूपुं ब्वनामिपिन्ता लसहना नपां विदाइ ज्या इवः यासे मू पाहाँ खवप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं सरकारं सार्वजनिकः ब्वनयकुथि छ्यःगु लाय काथंया लिचवः मवगु खाँ न्हिथाडः दिसे एसईई परीक्षास ५२ प्रतिशत फेल जुगुलि प्रधानमन्त्री व शिक्षा मन्त्री दोषी खः धायोदिल ।

देशां देछिया शैक्षिक स्थितिस्वयगु खःसा खवपया शिक्षाया गुणस्तर बांलासां अजनं बांलाकय् मगानीगु खाँ व्याकसे वयकलं एसईई फुक्कका फुक्क ब्वनामिपुं पासयाय्ता फुक्क ब्वनय कुथिं मेहनत याय् मःधायोदिल ।

वयकलं शिक्षा हमज्याक दे हमज्याइगुलिं खवप देता ज्ञान विज्ञानया मू थाय् दय्केगु तातुडः खवप नगरपालिका हज्याड च्वंगु अलय् च्वयथ्यंकाःया शिक्षा सर्वसाधारण जनतां नं अपुक काय फय्केगु मतिं खवप नगरपालिकां न्हयगू कलेज / शैक्षिक संस्थानता चाय्क न्ह्याकः वयो च्वंगु खाँ ब्याक दिल ।

एसईई कःगु ल्या स्वयो विषय मूल्यः सिइक थःतायःगु विषय अध्ययन याय्ता सल्लाह ब्यसे प्रमुख प्रजापति जुं ल्यासे ल्याम्हो ब्वनामिपुं विदेशय् वांसेली देशय्, दक्ष जनशक्ति मदयो

वगु, अन्यायया विरुद्धय ल्वाय फःपुं न्हुंगु पुस्ता देशता मदयक मगागु, सड्कटया इलय मग्यासें ल्वाय फःपुं ल्यासे ल्याम्होया पुस्ता दय्के मः धायोदिल ।

सरकारी पक्षपातं याडः खवप विश्वविद्यालय पारित मयागु खाँ कुल दिसे वयकलं खवप विश्व विद्यालय चाय्के दःसा गरिबतय् सन्तानपिसं नं च्वयथ्यंका ब्वनय् दैगु खाँ नपां रेमिटन्त्यासया भरय् देशया अर्थतन्त्र न्ह्याकिगु बांलागु लक्षणमखु अलय् दे थःगु तुतिखय् चुइकेगु स्वपुंकुं (दृष्टिकोण) शासक पार्टीतय्के मरुगुलि देया अर्थतन्त्र भिंकय्ता बां बां लापुं अर्थशास्त्रीत मदय्क मगा धायो दिल ।

खवप नगरपालिका वडा नं १ या वडाध्यक्ष श्यामकृष्ण खत्री जुं ब्वनयकुथि ज्यासानिपुं शिक्षक, कर्मचारी अलय ब्वनामिपिसं ब्वनयकुथि निःस्वानामि पिनिगु बिचःयाता थुइकः ब्वनयकुथि हछ्याय्ता हज्याय्मः धायोदिल ।

ब्वनामिपिन्ता मभिं, बांमलागू ज्या खं तापाक्क तयो देशभक्ति भावनां जायक विय मःगु खाँ नं वयकलं काड दिल ।

ब्वनय कुथि निः स्वानामि दुजः कृष्ण बहादुर दुगुजुं गणेश मा. वि. निः स्वानामि पिनिगु बिचः याता कार्यकर्ता पिनिगु लाहा दःगु खाँ काडः दिलसा विद्यालय सञ्चालक समितिया नायो रबिन्द्र खर्बुजाया सभा नायोलय जूगु उगु सभासं प्र.अ.गणेश राम थुसां प्रगति विवरण पिब्वयो द्यूगु खः । ज्या इवः सं सहायक प्र.अ.लक्ष्मी सुन्दर सुवाल स्वैच्छिक अवकाश कायो द्यूम्हा निर्जला ख्याजु, ब्वनामिपुं निरुता तामाड व विनिसा सकिजुं नं न्वचु तयो द्यूगु खः ।

ज्या इवः या मू पाहाँ प्रमुख प्रजापति जुं एस ई ई पास जूपिन्ता मतिनाया चिं च्वजाय्क ल्या (अड्क) हः म्हा ब्वनामि, अवकाश कायो द्यूम्हा शिक्षिका व मादल याय्गु स्यडः द्यूम्हा गुरु जितबहादुर खाइजुता हानय्ज्या याडः द्यूगु खः ।

**खवप नगरपालिकाता न्ह्याबले सफा,
सुग्घर तय्गु सकल नगरवासीतय्गु कर्तव्य खः ।**

इन्टरप्रिनरसीप सपोर्ट ज्या इवः

साउन ८ गते

विश्व विद्यालय अनुदान आयोगया ग्वाहाली खवप कलेज न्ह्याकगु 'इन्टरप्रिनरसीप सपोर्ट' ज्या इवः दुनय्या 'आइडिया पिचिड' ज्या इवः क्वचाय्कसें ज्या इवः या मू पाहाँ खवप नगरपालिकाया उप-प्रमुख नपां कलेज सञ्चालक समितिया न्वकु रजनी जोशीं दे हज्याकयता न्हूगु पुस्ता हज्याय् मःगु, अमिता उद्यमी याय्ता विश्वविद्यालय अनुदान आयोगका 'इन्टरप्रिनरसीप सपोर्ट कार्यक्रम' बाँलागु खाँ काडः दिल ।

समाजता मः काथंया ब्वनामिपुं ब्वलांकय् मःगु, परीक्षासं पास याय्गु स्वयो थःगु भविष्य चकांकय्गु मति काथं ब्वनय् मः धायोदिसे वयकलं थः चवडागु समाज व बाँ (धरातल) ब्वनामिपिसं गुब्ले हे लुमांकय् मज्यगु खाँ काडः दिल नपां ब्वडाथे उद्यमशील नं जुय फःसा जीवनया ज्या मदैलादक पीर काय म्वालिगु खाँ नं व्याकः दिल ।

खवप देता शिक्षाया गन्तव्यस्थल दयकेगु तातुड 'सच्छिदा लिपाया खवप दे' साफूया लिधंसाय् खवप नगरपालिकां ज्या साडः चवंगु खाँ कुलदिसे वयकलं सर्वसाधारण जनतातय्सं नं चवय थयंकया शिक्षा काय् फैगु याडः खवप नगरपालिकां न्हयगू शैक्षिक संस्था चाय्क वयो चवंगु धेवा मदयो ब्वनय् मखाना धाय् म्वाय्कः आर्थिक कमजोर पिन्ता नगरपालिकां डागू लाख तकातक शैक्षिक ऋण बियो वगु खाँ काडः दिल ।

ज्या इवः उलेज्यासं खवप कलेजया प्राचार्य प्रकाश कुमार श्रेष्ठ लसकुस न्वचु तयो दिसे ब्वनामिपुं तःलापुं उद्यमी जुय फय मः दक सुवः बियो दिसे इन्टरप्रिनर सीप सपोर्ट ज्या इवःया महत्त्व काडः दिल ।

खवप मा. वि. या प्राचार्य लक्ष्मी प्रसाद कर्माचार्य मदिकक सयकः वानय्गु हे जीवनया अड्ग खः धायोदिसे थमनं सयकागु सीप व ज्ञानत व्यवहारय् छ्यलय् मः धायोदिल ।

नपां ज्या सानय्गु व भी धाय्गु सामुहिक भावना दय्मः गुलि बः बिसे हज्याय फःपुं ब्वनामिपिस समाज हज्याय्ता ग्वाहाली याय् फैगु खाँ वयकलं काडः दिल ।

खवप कलेजया उप-प्राचार्य डा. राजेश कुमार श्रेष्ठ ब्वनय्गु नपां उद्यमी जुयगु मतिं हज्याय् मः धायोदिल ।

ज्या इवः या निमित्त संयोजक (पलिसा कजि) नपां कलेजया उप-प्राध्यापक रामेश्वरी बखुन्छेँ ब्वनामि पिन्के दःगु व्यावसायिक विचः ता उद्यमी दय्केगु तातुडः ज्या इवः तःगु खाँ काडः दिल ।

देशादेछिया २४ गू कलेज थुगु ज्या इवःया लागिं ल्यः गु खाँ कुलदिसे वयकलं ल्ययो कःपुं ब्वनामिपिन्ता डागू लाख तका निसें पीगू लाख तका दां तकया लाय् तयो बिडगु खाँ नं वयकलं काडः दिल ।

विश्वविद्यालय अनुदान आयोगया सहायक निर्देशक दिनेश प्रजापति, भक्तपुर उद्योग वाणिज्य संघया कृष्ण कुमारी न्यौपाने, खवप नगरपालिकाया उपनिर्देशक प्रभाष कुमार चालिसे, विषय विज्ञ डा. किशोर हाकु दुवाल, युवा उद्यमी ई. सुरेश कवां व खवप कलेजया उप प्राध्यापक सुनिल हाडा जु पिसं ल्यज्यामि (निर्णायक) या भूमिका कायो द्यगु उगु ज्या इवः सं खवप कलेजया २६ म्हा ब्वनामि पिसं थः थः गु ब्यवसायिक योजना पिब्वगु खः ।

ज्या इवःसं खवप कलेजया उप-प्राध्यापक सुनिता गाईसी नं न्वचु तयो द्यगु उगु ज्या इवः सं दुतिपुं ब्वनामिपिन्ता कलेजं वांगु फागुन २६ गते निसें उद्यमशीलता चवजाय्केगु विषय नपांया कक्षा हज्याकगु खः ।

**नगरपालिका भीगु हे संस्था खः
इलयहे करपुल ग्वाहाली याय्नु**

खुल्ला बुद्धिचाल कासा

साउन ५ गते

'अन्तर्राष्ट्रिय पहिचान दिवस' या लसताय शनिबार जुगु खुल्ला बुद्धिचालया धिंधिं बल्ला कासा सं येंया क्षितिज भण्डारी न्हाप लागू दः ।

चेस एसोसियसन पलिस्था जुगु सच्छिदा फूगु लसताय ख्वपया फ्रेंडस अफ नेस्नल क्लव् भक्तपुर जिल्ला बुद्धिचाल संघया प्राविधिक ग्वाहालीखय ग्वसः ग्वगु धिंधिं बल्ला कासा सं थी थी जिल्लाया ६२ म्हा कासामिपिसं ब्वति कःगु खः । गुगु खुसी (चरण) म्हेतकगु उगु कासाय ल्यू, ल्यूया ल्यू, प्यम्हाम्हा, डाम्हाम्हा, खुम्हाम्हा, न्हयम्हाम्हा, च्याम्हाम्हा, गुम्हाम्हा व हिम्हाम्हाखय छसिकाथं पुरुषोत्तम सिलवाल बुद्धिलाल नेपाली, नवीन कुलौती रुपेश जैसवाल, सुमन मोक्तान, सुरज महर्जन, आसिस कुयाल, सुशील चौधरी व कमल श्रेष्ठ लागु खः ।

कासा क्वचाय धुकः ग्वसः ग्वगु ज्या इवः सं ख्वप

नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं त्याकपुं कासामिपिन्ता शिल्ड, मेडल व धेबातयो सिरपा बियो दिल । वयकलं चेस छगू बौद्धिक कासा नपां राजनैतिक कासानं खः धायोदिसे चेस कासाय विपक्षीता बुक्यता वयायगु चालत फुक्क सिइकः चवनय् मः थें व्यवहारिक जीवनय् नं शत्रु पिसं याडः च्वनिगु छगू छगू ज्याछपला छपला स्वंपुयो सिइक चवनय् मालिगु खाँ काडः दिल ।

वयकलं ख्वप नगरपालिकां मेमेगु कासाता थें चेसता नं हःनय तयो वयो च्वंगु, नगरपालिकाया ग्वसालय हे अन्तर नगर चेसया धिंधिंबल्ला याडागु, उगु कासाय राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय स्तर यायपुं कासामिपिसं ब्वतिकःगु खाँ नं काडः दिलसा देशया राजनीति नं चेसया कासा नपां ज्वः लागु खः धायोदिसे गुलि ज्याइवःत न्ह्याकला उलि हे बां बांलापुं कासामिपुं ब्वलानिगु नपां कासाया लिधंसाय ख्वप देता म्हासिइके बियगु तातुडः कासाखय बः बियो वयो च्वंगु अलय कासाता शैक्षिक योग्यता नपां ज्वःलाक यंकिगु ब्यवस्था दःसा अजनं बां बां लापुं कासामिपुं ब्वलानिगु बिचः प्वंकः दिल ।

कासाखय मःछि सरकारं ध्यान मतःगुलिं मेपुं स्वयो कासामिपुं अपलं ल्यूनयँ लाडः च्वंगु खाँ ब्याकसे वयकलं कासामिपुं विदेशय वाडः च्वंगु छगू तच्वगु ल्वय थें जूगु खाँ काडः दिल ।

ज्या इवः सं नेपाल बुद्धिचाल संघया नायो हितकाजी महर्जनं नं न्वचु तयो दयूगु खः । कासाया ल्यज्यामि निरञ्जन प्रजापतिं त्याकामिपुं क्वः छयूगु खः ।

ल्यासे ल्याम्होपुं हज्यासा देनं हज्याई

साउन ५ गते

ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं ख्वप नगरपालिका थःगु हे तुतिखय दाडः हज्याड च्वंगु खाँ ब्याकसे थःगु भरं याडागु विकास जक लिपा थयंक तुइगु नपां थः धायगु भावना दैगु खाँ हलिमय्या थी थी देयता स्वयो धायफः । उगू खाँ शनिवार वडा नं ६ महाकाली पीठया भौलवापुखु युवा समूहया स्वकगू बार्षिक साधारण सभा ज्या इवः उलेज्या यासे न्वचु तयो दयूगु खः ।

वयकलं ख्वप नगरपालिकापाखं चायकः तःगु ख्वप सर्कलया कलेजं देशां देछिया ब्वनामिपिन्ता पुलय फैगु धेबाखय च्वय थयंकया शिक्षात ब्वंकः, ब्वंकय बियो वगु खाँ काडः दिसे फःगु स्थानीय तहता विश्वविद्यालय चायके विय मःगु ख्वप विश्व विद्यालय विधेयक हछ्याकयगु माग याडः वयागु खाँकाडः दिल । ल्यासे ल्याम्होपिनिगु

स्यल्लागु ज्याखं हे नगर, जिल्ला व दे हे हज्याइगु खाँ ब्याकसे वयकलं देया ल्यासे ल्याम्हो पुं ब्वनयगु व ज्या मालयगु नामय

विदेश्य वाडः च्वंगु दुःख या खाँ खः धायोदिल ।

ज्या इवःसं ख्वप नगरपालिका वडा नं ६ या वडाध्यक्ष हरिराम सुवालं ख्वप देता शिक्षा, स्वास्थ्य व सम्पदाया मू थाय् दय्केगु तातुडः ज्या साडः च्वडागु खाँ ब्याकसे वडा वडाया म्हुवचा धेबां उपभोक्ता समिति पाखं स्यल्लाक ज्या साडः च्वंगु खाँ काडः दिल ।

नेपाल क्रान्तिकारी शिक्षक संघ भक्तपुर जिल्ला समितिया नायो गणेश राम थुसाजुं न्हंगु पुस्ता कुलतय् वानिगुलि बिचः याडः अभिभावकत जक मखु समाजया फुक्क सिनं हे स्वयं मः गू खाँ काडः दिल ।

वयकलं समाजता सु संस्कृत दय्कं दय्कं यंकयगु तस्कं थाकुगु ज्याखय् छगूनेगु पुचः व छगू पुस्तां जक दुःख सियां मगा

स्वास्थ्य शिविर

साउन ५ गते

नेपाल क्रान्तिकारी महिला संघ, शिकारी टार टोल सुधार समाज दधिकोटया मंकः ग्वसालय नपां ख्वप अस्पताल, ख्वप तिलगड्गा आँखा अस्पताल ख्वप या प्राविधिक ग्वाहालीखय् शनिवार जनरल मेडिकल, न्हाय, न्हयपं व घाँटी वाँ प्रेसर-सुगर व मिखाया ल्वयया छन्हूया शिविर जुल ।

उगु ज्या इवः सं नेपाल मजदूर किसान पार्टीया केन्द्रीय दुजः नपां बागमती प्रदेश सभाया सांसद सृजना सैजु ख्वाउँगु पेय पदार्थ अपलं त्वनिपिन्के क्वेँ ज्यलिगु, चिल्लोट वास (केमिकल) दैः गुलिं पुनिगु स्वयो मपुनिगु ल्वय अपलं खानय दयो वगु खाँ ब्याकसे थ्व फुक्क विषादीयुक्त नसा ज्वलं विदेशं हः यो नगुलिं जुगु खः धायोदिल ।

भीगु देशय् नय्गु नसा ज्वलं सय्केगु त्वःत गु व ल्यासे ल्याम्होपुं विदेश वाडः च्वंगुली सरकार हे दोषी खः धायो दिसे वयकलं राज्यं छुं हे जिम्मा मकः गुलिं जनतां न्हिया न्हियं अप्वः दुःख सिय मःगु खः धायोदिल ।

स्वास्थ्य थजगु संवेदनशील लागाय् नपां सरकारं ४

सच्छिव स्वीच्यागुगु ख्वप पौ. ब.छि पौ(पाक्षिक)

बरु सकलें सचेत नागरिकपुं व समाजसेवी संस्थात हज्याय मः धायो दिल ।

भौलवापुखु युवा समुहया नायो सुरेन्द्र प्रसाद दुवालया नायोसुइ क्वचःगु ज्या इवःसं, पुचः या छ्याञ्जे सुन्दर त्यात, दांभारी कृष्ण राम कोन्डा व दुजः पुं गोपी कृष्ण चांगुभारी, कृष्ण भक्त चांगुभारी व प्रकाश थुसानं न्वचु तयो द्यगु खः ।

ज्या इवःसं पुचःया नायो सुरेन्द्र प्रसाद दुवाल, नेपाल पुस्तकालय, केन्द्रीय न्वकु पदय् त्याकः वांगुलिं अलय दुजः गोपीकृष्ण चांगुभारी नेमकिपा ख्वप नगरपालिका ६ या नायो पदय अःतिनी त्याकः वगुलिं प्रमुख प्रजापति जु पाखं दसि पौ लः ल्हाडः द्यगुः सा जुजु धौं फियगु तालिमय् तः लापुं सय्कामि पिन्ता नं दसिपौ लः ल्हाडः द्यगु खः ।

प्रतिशत जक बजेट छखय् लिइकगु जनताया स्वास्थ्यता बेवास्ता यागु खः अजगु पार्टीया नेतात थःथःगु स्वार्थय् जक प्यपुडः च्वंगु दः धायोदिल ।

नेपाल क्रान्तिकारी महिला संघया केन्द्रीय न्वकु कमल मैया सुवालं स्वास्थ्य थजगु संवेदनशील लागाय् भी मिसामस्त तताकेहँपिसं मचा छँ, दुरुव्या क्यान्सर मजुडकेता सचेत जुयमः धायोदिल ।

नेपाल मजदूर किसान पार्टी सूर्यविनायक नगरपालिकाया छ्याञ्जे महेन्द्र बखुन्छँ सूर्यविनायक नगरपालिकां हे छँ छँ नर्सिड या व्यवस्था याय्मः धायोदिल ।

गंगालाल हाकुजु श्रेष्ठया सभा नायोलय जुगु ज्या इवः सं शर्मिला श्रेष्ठ व मिना त्यात श्रेष्ठ पिसं नं न्वचु तयो द्यगु खः। उगु शिविरय् जनरल फिजिसियन डा.नरेश दुवाल, ENT डा. बेलू कायष्ठ, डेन्टल डा. नितु मानन्धर व आँखा विशेषज्ञ डा. धिरज अधिकारी पिसं सेवा वियो द्यगु खः ।

स्वास्थ्य शिविरय् १७९ म्हासिनं ध्यबा म्वायक स्वास्थ्य सेवा कःगु नपां ध्यबा म्वायक सिनिं वास इडः ब्यगु खः ।

निरीक्षण

साउन ६ गते

ख्वप नगरपालिका वडा नं. ४ य् च्वंगु इखालाछी मथः ल्हवनय् कानय् याड च्वंथाय् ख्वप नगरपालिका प्रमुख सुनिल प्रजापति जु भाल ।

विशेष पोलियो खोप

साउन ६ गते

साउन ९ गते निसे १२ गते तक अःबुं पुं निसें डादा तकया मचा तयूता पोलियो खोप अभियान न्ह्याकयूगु खायें महिला स्वास्थ्य स्वयमसेविकापिन्ता आइतबार सःत खाँ कानयूगु ज्या जुल ।

ज्या इवःसं खवप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं नेपाल सरकार पाखं न्ह्याकिगु विशेष खोप अभियानता तः लाक बांलाक पू वांकयूता स्वास्थ्य स्वयमसेविकापिन्ता सचेत जुयो ज्या सानयूता धायो दिसे विपत व महामारी खाडः मग्यासीं सकल नागरिकपुं निरोगी दयूकेगु तातुडः खोप याकयूगु ज्या इवः न्ह्याकगु खः धायोदिल ।

जनसंख्या अपः दःगु थासयू भवल्वय (महामारी) मथां डाडः पुडः वानिगुलिं तस्कं संवेदनशील जुयो ज्या सानयू मः गुलि बः बियो दिसे वयकलं खवप नगरपालिकां न्ह्याक च्वंगु छें छें नर्सिड सेवां मपुनिगु ल्वय यायू पिनिगु ल्या तयूता तस्कं तः लागु खाँ काडः दिल ।

खवप नगरपालिकापाखं चायूक तःगु खवप अस्पतालं देशां देछिया सेवा बियो वगु खाँ ब्याकसे वयक पिंसं गरिब जनतातयूता अःपुक स्वास्थ्य सेवा बियगु खवप अस्पतालया तातुना खः धायो दिल ।

खवप नगरपालिकाया स्वास्थ्य या कजि डा. रत्न सुन्दर लासिवां पोलियो खोप अभियान न्ह्याकयू मःगु या खाँ काडः दिसे वागमती खुसी मिलयू जुइगु दोभानया टुकुचा खुसी पोलियोया भाइरस खानयू दःगुलिं थुकिता मदयूक छ्वयूता नेपःया सरकारं विशेष अभियान काथं थव ज्या इवः न्ह्याकगु खः धायोदिल । वयकलं डादां क्वयया मचातयूगु लागिं छें छें वाड हे खोप याकः वानयूगु खाँ ब्याकसे महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविका अज संवेदनशील जुयो ज्या सानयूता धायो दिल ।

निरीक्षण

साउन ६ गते

खवप नगरपालिका वडा नं. ४ यू दाड च्वंगू लक्ष्मी नरसिंह देगः दाड च्वं थायू भायो निरीक्षण याडः दिसे खवप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जु ।थुगु देगलयू गःजु नं छुय धुंकगु जुल ।

पोलियो थोपा नकयूगु ज्या इवः

खवप नगरपालिकाया हिगूंतु वडायू नकतिनि बुपुं निसें डादा दः पिन्ता पोलियो थोपा नकयूगु ज्या इवः साउन ९ गते निसें न्ह्याकगु जुल । वहे इवलयू खवप नगरपालिका वडा नं. २ सं छें छें वाडः डादां क्वयया मचातयूता पोलियो थोपा नक वापुं स्वास्थ्य स्वयम सेविका पुं ।

शान-नान सहरया कार्यकारी उप-प्रमुख मु योड्ग वन खवपय्

साउज ७ गते

खवप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति नपां खवप नगरपालिकाया तताकेहैया स्वापु दःगु मित्रराष्ट्र जनगणतन्त्र चीनया सीचाङ (तिब्बत) स्वशासित क्षेत्र शान-नान सहरया कार्यकारी उप-प्रमुख योडः मु योडः वन जुं सोमवार नपालाडः दिल ।

खवप नगरपालिकाया ब्वनार्ये प्यन्ह्या नेपाल भ्रमणय भःपुं शान-नान सहरया उप प्रमुख मु योड वन न्ह्यलुवाया प्रतिनिधिमण्डल पुचःता लसकुसयासे नगर प्रमुख प्रजापति जुं नेगू नगरपालिका दशवीया स्वापु अभ् क्वातुकय्ता थुगू भ्रमणं ग्वाहाली याड्गु विश्वास प्वंक दिल ।

प्रमुख प्रजापति जुं खवप नगर व शान-नान नगर सांस्कृतिक सम्पदाया स्वपुकुनं (दृष्टिकोण) उथिं ग्यंगु पर्यटकीय नगरत खः । नेपाल भ्रमणय् वपुं पर्यटकपुं मध्ये चिनियाँ पर्यटकपुं न्हियान्हिथं अपलं भायो च्वंगु दः । वांगु आ.व. २०८०/८१ सं २ लाख ४५ हजार स्वयो अपः विदेशी पर्यटकपुं भःपुं मध्ये खवपय् चाह्यु भःपुं मध्ये ४० हजार ४ सय चिनियाँ पर्यटकपुं द्रहँ भःगु क्यं ।

नेपाल मजदुर किसान पार्टी वैज्ञानिक समाजवादय् विश्वास याड्गु कम्युनिष्ट पार्टी खः धायो दिसे वयकलं मार्क्सवाद, लेनिनवाद, माओत्सेतुङ्ग विचारधाराता नेमकिपां थःगु मार्ग निर्देश सिद्धान्त काथं कः घाडः वगु दः धायोदिल ।

वयकलं नेमकिपाया नायो भाजु नारायणमान बिजुकुँ (रोहित) जुं थौं स्वयो नीदा हौं च्वयो द्युगु 'सच्छिदा लिपाया खवप दे' साफू च्वयो खवप दे या कन्हैया खवःपा गथे जुइ दक

क्यडः द्युगु खौं ब्याकसे थव हे साफूया लिधंसाय खवप देता छगू तस्कं बांलागु यच्चुपिचुगु सम्पदा जःगु पर्यटकीय नगरकाथं हज्यायगु कुतः याडः च्वडागु दः धायोदिल ।

वि. सं. २०७२ या गोरखा केन्द्र विन्दु जुयो तः भ्वखा ब्वगु व २०८० या जाजरकोटयातः भ्वखा ब्वगु इलय नपां २०१९ निसं हलिमय डाडः पुड वगु कोरोनाया सड्कटया इलय चीन सरकार व तता. केहैया स्वापु दःगु शान-नान सहरपाखं याडः द्युगु ग्वाहालीता सुभाय देछासे वयकलं सड्कटया इलय साथ विड्पुं हे बांलाम्हा पासा जुई धायोदिल । नपां वयकलं सड्कटया इलय शान-नान (सहरं) नगरं यागु ग्वाहालीता जिमिसं गुब्लें लुमांकः छ्वय फैमखु धायोदिल ।

नपालायगु इवलय शान-नान नगरया उप-प्रमुख मु योड वन जुं खवप देशय् ब्वंगुलिं सुभाय देछासे प्यन्ह्या नेपाल भ्रमण तस्कं उपलब्धीमूलक जगू खौं काडः दिल ।

खवप दे व शान-नानया दशवीया स्वापुता अभ् क्वातुक बल्लाक भिंकः यंकय्गु कुतः याय्गु खौं काडः दिसे वयकलं वैगुदिनय् नं खवप देया विकास व तःमि याडः यंकय्गुलि शान - नान सहरया ग्वाहाली व साथ न्ह्याब्लें दैगु वचं बियो दिल ।

खवप देया इतिहास, कला व संस्कृति सलंस पुलांगु खौं न्हि थां से वयकलं खवप देया सांस्कृतिक सम्पदा ल्यंकः म्वाकः तय्गुलि खवप नगरपालिकां ब्वस्यलागु ज्या यागु दः धायोदिल ।

चीन सरकारया 'केन्ट एण्ड रोड इनिशियटिभ' आधुनिक रेशम मार्ग उगु लाँपु नपां स्वापुं राष्ट्र व नागरिक पिनिगु आर्थिक

व सामाजिक विकास्य महत्वपूर्ण भूमिका स्मितिगु वयकलं विश्वास प्वंक दिल ।

उपप्रमुख यो वन जुं शान-नान सहरया वः चा हाकलं म्हासिइका पिब्वसे थुगु सहर चीनया स्वशासित क्षेत्र तिब्वतया केन्द्र ल्हासा नपांया सहर खः धायो दिसे तिब्वत सभ्यताया मू थाय् हे शान-नान खः अलय् तिब्वतया न्हापांगु कम्युनिष्ट पार्टी समिति नं शान नान सहरं हे जूगु खः धायोदिल ।

शान-नान सहरता सांस्कृतिक नपां आर्थिक रुपं नं हज्याकय्गु कुतः याडः च्वंगु खाँ ब्याकसे वयकलं शा-नानया उच्च हिमाली भेगया जडिबुटी, हस्तकलाथजगु लागाय् विकास याय्गु कुत जुयो च्वंगु खाँ काडः दिल ।

नपालाय धुंक प्रमुख प्रजापति व उप प्रमुख योड वनया दश्वी अपहार कालबिल या ज्या नं जूगु जुल ।

उगु ज्या इवः सं ख्वप नगरपालिकाया उप प्रमुख रजनी जोशी प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वसन्त भट्टराई, वडाध्यक्षपुं

चिनियाँ पूचः नपां वाणिज्य मामिलाया बैठकः

साउन ८ गचे

ख्वप नगरपालिकाया ब्वनाय् मित्रराष्ट्र जनगणतन्त्र चीनया सिचाड स्वशासित लागया, शान-नान सहरया कार्यकारी उप प्रमुख मू योड्ग वन नपांया प्रतिनिधि पूचः नपां ख्वपया आर्थिक अलय वाणिज्य मामिला सम्बन्धीया बैठक यासे ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं ख्वप दे पर्यटक केन्द्र काथं हज्याडः वयो च्वंगु सांस्कृतिक सहर खः धायोदिसे ख्वप देता दश्वी तयो ख्वप नगरपालिकां थी थी आर्थिक ज्या इवःत न्ह्याकः वगु खाँ व्याक दिल ।

पर्यटननपां स्वापु दःगु हस्तकला, उद्योग, घरेलु, उद्योग नपां मे मेगु उद्योगता ख्वप नगरपालिकां हदायतयो वयागु खाँ ब्याकसे वयकलं जुजु धौ, तकातपूली, हाकुपरासी, टाइचिन

सच्छिव स्तीच्यागुगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

रविन्द्र ज्याख्व(९) उकेश कवां (७) योगेन्द्रमान बिजुकुछं(५) कार्यपालिकाया दुजः रोशनमैयाँ सुवाल पुं भःगु खःसा चिनियाँ प्रतिनिधि मण्डल पाखं शान-नान नपाया वाणिज्य ब्यूरोया निर्देशक लि हाओ लु स्वास्थ्य आयोगया उप-निर्देशक नीयन चा, विदेश मामिला कार्यालयया प्रमुख सचिव ऊ चिन छ्यून फाच कृषि प्रविधि नपां व्यवस्थापन कम्पनि लिमिटेडया नायो लुयो शाड छरेन व शान-नान शाखा सीचाड ब्यापार प्रदर्शनी कम्पनीया ची चोड जुःपुं भःगु खः ।

थौं स्वयो च्यादा हाँ २०७३ साउन ३० गते ख्वप नगरपालिका व चीनया शान-नान नगरपालिकाया दश्वी तताकेहँया स्वापु तःगु खः । नेगू पालिकाया दश्वी सांस्कृतिक आर्थिक, शैक्षिक, पर्यटन थजगु विषयसं ग्वाहाली काल बिल यायुगु उगु सहमतिया तातुना खः । सहमति जुगु नेगु पालिका दश्वी भ्रमणया ज्या न्ह्याकगुं अलय शान-नान सहरया उप-प्रमुखया न्ह्यलुवाय् ख्वप दे चाह्यु भःपुं प्रतिनिधि मण्डलया पुचः थुकिया कथं खः ।

बजि, चाया थाला वाला, काष्ठकला, धातुकला थजगु वस्तुत उत्पादन नपां विदेशय् निर्यात जुयो च्वंगु खाँ नं काडः दिल ।

ख्वप दे अपलं कृषकत दःगु थाय् खः धायो दिसे वयकलं थानाया नागरिकपुं बुँज्या त्वःत बुलुहँ मेमेगु पेशाडालः वगु खाँ नं काडः दिल ।

ख्वप नगर दुनय तयो तःगु औद्योगिक क्षेत्रता काथं छिंगु थासय् तय यंकयता कुतः जुयो च्वंगु दः धायो दिसे वयकलं ख्वप नगरपालिका थःगु तुतिखय् दानय्गु कुतः याडः च्वंगु खाँ नं काडः दिल ।

बैठकय उप प्रमुख मू योड वन जुं ख्वप दे व शान नान सहरया दश्वी आर्थिक व व्यापारिक स्वापु पलिस्था याय्फैगु अपलं खानय दः गुलिं नेपः या सामानया छगू व्यापार भण्डार पलिस्था याडः नेगू सहरया दश्वी व्यापारिक स्वापु तय फैं धायो दिसे वयकलं चीनया इन्टरनेट ब्यापार अः अपलं लोकंहवागु खाँ ब्याकसे नेपाल चीन दश्वीया आर्थिक व्यापारया परिपूरक सम्बन्ध हज्याकय् फैंगु खायँ बः याडः दिल ।

शान-नान या ब्यापारी विभाग या प्रमुख ली जुं शान-नान सहरया विदेश व्यापार नपां स्वापु दःगु खाँ ब्याकसे चीनय् अः अनलाइन पाखं व्यापार अपलं लोकं हवागु खाँ काडः दिल ।

व्यापार हज्याकसा नेगु देया दश्वी भौतिक विकास्य नं घ्वासा जुइगु खाँ ब्याकसे वयकलं शान नानया फुक्क सहर व गां

गामय थ्यंक: बांलागु लाँ व हुलाकया बांलागु व्यवस्था दःगु खाँ ब्याक: दिल ।

ख्वप नगरपालिकाया आर्थिक समितिया कजि हरिप्रसाद बासुकलां ख्वपया पर्यटन उद्योगता हज्याकय्ता औद्योगिक लागाता थःगु हे थाय्या सीपं जाइगु हस्तकला औद्योगिक लागाय् हिड्कय्गु योजना दःगु खाँ ब्याकसे ख्वप नगर दुनय् ८ हजार ८८८ गू व्यवसायत दर्ता जूगु अलय् व व्यवसाय व दर्ता व नवीकरणया लागिं कर टोलीत छ्वयो कर मनुय्गुलि बः याडः वयागु खाँ काडः दिल ।

सच्छिब्त स्तीच्यागूगु ख्वप पौ. ब.छि पौ(पाक्षिक)

वैठकसं भक्तपुर उद्योग वाणिज्य संघया नायो रोशनी धौबन्जा व भक्तपुर घरेलु तथा साना उद्योग संघया नायो प्रेम कृष्ण खर्बुजां नं न्वचु तयो द्यूगु खः ।

वैठकसं ख्वप नगरपालिका आर्थिक समितिया पदाधिकारी, भक्तपुर उद्योग वाणिज्य संघ नेपाल चेम्बर अफ कमर्स भक्तपुर, भक्तपुर घरेलु तथा साना उद्योग भक्तपुर पर्यटन विकास समिति, भक्तपुर होटल व्यवसायी संघ, भक्तपुर ईटा व्यवसायी संघ, भक्तपुर युवा व्यवसायी संघ, भक्तपुर टुक व्यवसायी संघ, भक्तपुर सहकारी समाज, भक्तपुर कृषक समूहया नायो नपां प्रतिनिधिपुं नं भःगु जुल ।

चीनं यागु गरिवी निवारण संसारं डाल काय बहजु

साउन ८ गते

ख्वप नगरपालिकाया ब्वडाय् ख्वपय भः पुं चीनया सिचाड (तिब्बत) स्वशासित क्षेत्र शान-नान नगरपालिकाया कार्यकारी उप प्रमुख मु योड वनया प्रतिनिधिमण्डलता मङ्गलबार इन्जिनियारिड कलेजय् ख्वप नगरपालिकां औपचारिक काथं लसकुस ज्या इवः गवस गवगु जुल ।

उगु ज्या इवः सं नेपाल मजदुर किसान पार्टीया छ्याञ्जे नपां सङ्घीय सांसद प्रेम सुवाल जुं उगु पुचः ता नेपाल व ख्वपया जनताया पाखं हकनं छकः लसकुस यासे ख्वप व तिब्बतया साहित्य नेपाली भाषं भाय हिलय दःसा नेगू देशया स्वापु अज क्वातुङ्गु खाँ प्वकः दिल ।

चीन नेपः देता अपलं लागाय् ग्वाहाली यागु खाँ न्हिथाडः दिसे वयकलं चीन सरकारं यागु, ग्वाहाली ल्यंकः म्वाकः तयमः धायो दिसे एसिया महादेशय चीन विकासय हज्याडः च्वंगुदेश काथं च्वजायो च्वंगु खाँ व्याकसे वयकलं चीनया 'ब्रेट एण्ड रोड परियोजना' मानव जातिया मंकः तातुना पूर्वाकय्गु लाँपु खः धायो दिल ।

बौद्ध दर्शन शान्तिया लाँपु ज्वनिगु दर्शन खः धायो दिसे वयकलं छ्याञ्जे भाजु सुवाल जुं चीन व नेपः या ब्वनय्कुथिसं बौद्ध दर्शनया पाठ्यक्रम दयकः यंकसा बांलाइ धायोदिल ।

नेपः म्पिसं ताइवाननपांया एक चीन नीति (चीन छगुंतुं खः) ता समर्थन याडः वयो च्वंगु खाँ व्याकसे सांसद सुवालं ५० दाति पाकः ब्वेईगु भवखाचा, खुसीबः, चलं वानिगु (पहाड न्ह्याडः वानिगु) थजगु प्राकृतिक प्रकोपं याडः नेगु देया दशवीया स्वापुखय् छुं भाति पंगः त वगू खाँ व्याकसे चीनं याडः

च्वंगु गरिबपुं मदय्केगु ज्या संसारया नितिं डालकाय् बहजुगु, अलय चीन मथां हे संसारया विकास जुगु न्हापागुं देश जुय तांगु दः धायोदिल । नपां चीनं छुं नं देशया आन्तरिक मामिलाय् हस्तक्षेप (क्वत्यलय्गु ज्या) याडः च्वंगु मरू, मेगु देशय सैनिकत तःगु मरू, ९० करोड जनता उद्योग व व्यापार याडः च्वंगु दः धायोदिल ।

वयकलं सङ्कटया इलय् ग्वाहाली याइम्हा हे भिंम्हा पासा जुडुगु खाँ शान-नान सहरं यागु ग्वाहालीं सिय दः धायो दिल ।

ज्या इवः या सभा या नायो नपां ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं ख्वप नगरपालिका व शान-नान सहरया दशवी २०७३ साउन ३० गते तताकेहँया स्वापु तःगु खाँ ब्याकसे नेगू नगरया जनताया दशवी पर्यटन, संस्कृति कुटनीतिक स्वापुता अभ् क्वातुक यंकय्गु नपां सांस्कृतिक आर्थिक,

शैक्षिक,पर्यटन सहरी विकास व जनताया दश्वी थः वं थः या ग्वाहाली काल बिल यायगु सहमतिया तातुना खः धायोदिल ।

नेपःमि व चिनियाँ जनताया स्वापु क्वातुक यंकयगु नपां अनुभवया कालबिलं खप नगरपालिका व शान-नान नगरपालिका दश्वीया स्वापु अभ् क्वातुडगु विश्वास प्वंकसे वयकलं थव नेगु नगरपालिकाया तताकेहैया स्वापु मदिकक हज्याई धायोदिल ।

प्रमुख प्रजापति जुं २०७३ साउन ३० गते लाहाचिं तःगु तताकेहैया स्वापु तयगु सहमती पौ काथं वैगु दिनय् नं खप नगरपालिका व शान नान नगरपालिकाया दश्वी उथिंग्यंक व पारस्परिक भिं ज्यात बिचः याडः अर्थतन्त्र ब्यापार, शिक्षा, स्वास्थ्य, संस्कृति, पर्यटन, हस्तकला, कासा थजगु लागाय् ग्वाहाली कालबिल जुडगु आशा कायो दिल ।

ज्या इवःसं शान-नान सहरया कार्यकारी उप प्रमुख योड वन जुं शान-नान या बःचा हाकलं म्हासिडका पिब्वसे चीनया न्हपांगु कम्युनिष्ट पार्टीया न्हपांगु एकाइ शान-नानय् हे पलिस्था जगु खाँ काडः दिल ।

वयकलं यातायातया बांलागु सुविधा दःगु शान-नानया जनसंख्या ३ लाख ६० हजार दःगु, सांस्कृतिक व भौगोलिक ज्याइवःत हज्याक च्वंगु शान नानं पशुपालन नपां तिब्वति खा लहियगु ज्या याता महत्व बियो हज्याडः च्वंगु दः धायोदिल ।

तिब्वतया त्वनयगु नाः चीनया थी थी प्रान्तय थ्यंकः मिनरल वाटरया व्यापारीकरणय् शान-नानं बः बियो वगु खाँ न्हि थांसे वयकलं नेपः व चीनया स्वापु इतिहास स्वयो पुलांगु खः । खप दे व शान -नानया मित्रतां नेपः व चीन दश्वीया मित्रता नं महत्वपूर्ण ज्या याडगु विश्वास प्वंकः दिल ।

सन २०१६ सं खप दे व शान-नानया दश्वी मैत्रीपूर्ण स्वापु तय धुंक स्वास्थ्य लागाय् थुगु नेगु सहरय दश्वी सहकार्यजगु व वैगु दिनय् नं पर्यटन आर्थिक शिक्षा थजगु लागाय् मंकः कुत व मिलय जुयो हज्याय् फैगु बिचः प्वंकः दिसे वयकलं भ्रमणं नेगु सहरया आर्थिक कालबिल अभ् बांलाक क्वातुयो वानिगु विश्वास प्वंकः दिल ।

ज्या इवः लिपा मू पाहाँ प्रेम सुवाल व नगर प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं उप प्रमुख नपांया प्रतिनिधि मण्डलता मतिनाया चिं लः ल्हाडः दिल ।अथेहे नगर प्रमुख प्रजापति जुं चिनियाँ प्रतिनिधि मण्डलया खपय् भः बलय्या किपा मुना (एल्वम) नं लः ल्हाडः दिल ।

चिनियाँ प्रतिनिधिमण्डलं नं पाहाँ सुवाल जु व प्रमुख प्रजापति जु याता मतिनाया चिं लः ल्हाडः दिल । ज्या इवः धुंकः प्रमण्डलया लुमन्ति लाखे प्याखं व माक प्याखं क्यंगु जुल ।

ज्या इवःसं खप नगरपालिका वडा नं. ९ या वडाध्यक्ष रविन्द्र ज्याखव जुं नं न्वचु तयो द्यगु जुल ।

शान-नानया प्रतिनिधि पुचः खवप अस्पतालय

साउन ८ गते

खवप नगरपालिका नपां तताकहैया स्वापु दःगु मित्रराष्ट्र जनवादी गणतन्त्र चीनया सीचाङ (तिब्बत) स्वशासित क्षेत्र, शान नान सहरया कार्यकारी उप प्रमुख मू योङ वन जु या न्हयलुवाय भ्रःपुं प्रतिनिधिमण्डलता खवप नगरपालिका पाखं चाय्क तःगु खवप अस्पतालय लसकुस यासे खवप अस्पतालया डाक्टर व चिकित्सकपुं नपां जूगु छलफल ज्या इवः सं खवप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिजुं हलिमय ब्याकः डाङः पुङः वांगु कोरोना भ्वल्वयया सङ्कटया इलय् खवप देया जनताया जीवन रक्षायया नितिं शान-नान नगरपालिकां स्वास्थ्य उपकरण छवयो ह्यो ग्वाहाली यागुलिं खवप नगरपालिका व नगरबासीपिनि पाखं सुभाय देछायो दिल ।

खवप अस्पतालं आर्थिक पक्षता स्वयो विरामीपिन्ता गथे बांलाक उपचार सेवा वियगु धायगु खाँ याता हृदाय तयो सेवा प्रवाह्य बः बियो वगु खाँ ब्याकसे वयकलं खवप नगरपालिका जनताता हृदाय तयो ज्या साङः वगु दः धायोदिल ।

खवप अस्पतालं थुगुसी सीटीस्व्यान तयगु योजना नपां हज्याङः च्वंगु खाँ ब्याकसे वयकलं जनताता भिंगु स्वास्थ्य सेवा बियगु अस्पतालया मु तातुना दःगु खाँ काङः दिल ।

खवपया थ्यं मथ्यं ८० प्रतिशत जनतात स्वास्थ्य बीमाख्य दुतिनय धुंगु खाँ काङः दिसे वयकलं खवप अस्पतालया व्यवस्थापन व न्ह्याकयगुलि खवप नगरपालिकां दकलय् हृदाय तयो जनशक्ति व्यवस्थापन व स्वास्थ्य उपकरण न्यायता आर्थिक ग्वाहाली याङः च्वंगु खवप अस्पताल नगर अस्पताल जूसां राष्ट्रिय स्तरया सेवा बियगु तातुङः ज्या साङः च्वंगु अस्पतालं दाच्छिया २ लाख ५३ हजार स्वयो अपः बिरामी पिनिगु सेवा व ७० गू स्वयो अपः जिल्लाया ल्वगीपिन्ता सेवा ब्यू ब्यू वयो च्वंगु खाँ काङः दिल ।

शान नान नगरपालिकाया उप प्रमुख मु योङ वन जुं शान नानया स्वास्थ्य व अवस्थाया ब्याक्क खाँ ब्याकसे नेगु नगरया दश्वीया स्वास्थ्य लागाय्या अपलं क्षेत्रे थः थः गु समन्वय व नपां ज्या याङः हज्याये फैगु खाँ काङः दिल ।

शान - नानया फुक्क जनतात चीनया केन्द्रीय स्वास्थ्य

बिमाखय दुतिनय धुंगु खाँ ब्याकसे उप प्रमुख योङ, वन जुं चीनया केन्द्र सरकारं नं शान- नानया स्वास्थ्यता विशेष काथं हृदाय तयो स्वयां च्वंगुदः धायोदिसे दायँ सच्छिम्हा विशेषज्ञ डाक्टरपुं शान, नानय् ज्या साँ वैगु ल्या नं वयकलं काङः दिल ।

शान- नान नगरपालिकां वडा वडाय् हे जनताता स्वास्थ्य उपचार वियगुलि बःयाङ वयो च्वंगु खाँ कुल दिसे वयकलं खवप नगरपालिका व शान- नानया दश्वी मिलय जुयो ज्या सानय् दः सा महामारी व विपदता लिचिइके फै धायोदिल ।

वहे इवल्य उप प्रमुख योङ वन जुं खवप अस्पताल चाय्केगु व्यवस्थापन व आनानं वियो च्वंगु सेवा, सुविधा, स्वास्थ्य बिमा ज्याइवः या बांलागू लिचवः चिकित्सकपिन्ता प्रोत्साहन, आर्थिक व्यवस्थापनया थी थी खाँ न्यङः दिल ।

उगु ज्या इवः सं अस्पतालया निमित्त डाइरेक्टर मजेश प्रताप मल्ल जुं खवप अस्पतालया न्हाया अवस्था, अः, अलय् लिपाया योजनाता बःचा हाकलं काङः दिल ।

वहे इवल्य शान नान प्रतिनिधि मण्डलं खवप अस्पतालया थी थी शाखा, अन्तरङ्ग सेवा, अक्सिजन प्लान्ट नपां थीथी थासय भायो स्वयो आनानं बियो च्वंगु सेवा सुविधाया खाँ न्यङः दिल । खवप अस्पतालं दाच्छिया १८०० गू अपरेशन, यागु, ४०० म्हासिता मचा बुइके ब्यूगु प्रसुति सेवा आ.व. २०८०/८१ सं ७५७७ गः चिच्यागवगु सिलिन्डर व २०६७ गः तगवगु सिलिन्डर याङः मुक्कं ९६४४ ग अक्सिजन सेवा धेबा म्वायकः इङः बियागु ल्या काङः दिल । वयकलं छँ छँ नर्सिङ सेवा सं थी थी ल्वयया ल्यात कायो तयो वयागु खाँ नं ब्याक दिल ।

हलिमय ब्याक डाङः पुङः वगु कोरोना भ्वल्वयया इलय खवप नगरपालिकाया तताकहैया स्वापु दःगु शान नान सहरं २०७८ जेठ २८ गते भेन्टिलेटर छगा अक्सिजन कन्सन्ट्रेटर ३२ गः, आइसीयू बेड ५० गू अक्सिजन सिलिन्डर (४० लि.) या सच्छिग व २०७९ सालय भेन्टिलेटर छगाः, अप्रेशन टेबल ६ गू अलय् अपरेशनया लिङ ओटी लाइट बियो ग्वाहाली यागु खः ।

प्र.अ. पुं नपां बैठक

साउन १० गते

ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुया नायो सुई ख्वप नगरपालिका दुनय् हिंछगू व हिंन्यगू तगिं ब्वंकः च्वंगु ब्वनय्कुथिया प्र.अ.पुं मुकं छात्रवृत्ति सिफारिस व छात्रवृत्ति ल्यय्गु परीक्षाया विषय बिहिवार ख्वप नगरपालिकाया सभा कक्षसं बैठक च्वंसे ख्वप नगर दुनय् चाय्कः तःगु ब्वनय्कुथि व कलेजय् गरिब जेहेन्दारपिन्ता छात्रवृत्तिया लागिं सिफारिस यापुं ब्वनामिपिन्ता ब्वंकय्गु खाय् संहमत याय्गु खाँ क्वः जित ।

बैठकसं नगर प्रमुख प्रजापति जुं शिक्षकपिसं ब्वनामिपिन्ता

पाठ्यपुस्तक जक ब्वंकय्गु मखुसैं देशय् च्वंगु ब्वनय् कुथि हे उच्च शिक्षा काय मःगु नपां देशया नितिं ज्या याय मः गु खाँ ब्याक कानय् मः धायोदिल ।

देया अस्थिर शिक्षा नीतियाड एसईई परीक्षाया लिचवः, बांलाक मवगु नपां फुक्क विषय फेल जूपिन्ता नं मौका परीक्षाया व्यवस्था यागुलिं शैक्षिकस्तर भन भन गालय दुनि धायो दिसे वयकलं ख्वप देता शिक्षाय मू थाय् दयेकगु अभियानय् फुक्क फुक्क ब्वनय्कुथिं ग्वाहाली बिइगु आशा यासे ब्वनामिपिन्ता नैतिक शिक्षा नं बियमः धायो दिल ।

नगर शिक्षा शाखा अधिकृत प्रमुख साधुराम फुयाल जुं ख्वप नगरपालिकाया छात्रवृत्ति छनोट परीक्षासं विज्ञान विषय सं ४२५ म्हा, व्यवस्थापनय् ३०३ म्हा, मानविकीसं ७ म्हा, शिक्षाख्य ८ म्हा, व कानुनय् १६ म्हा याडः मुक्क ७५९ म्हा ब्वनामिपुं परीक्षासं दुतिंगु खाँ काडः दिल ।

ख्वप नगरपालिकां शैक्षिक वर्ष २०८१/८२ या लागिं छात्रवृत्तिखय् अध्ययन यायगु इच्छा द.पुं ब्वनामिपिनिगु लागिं २०८१ साउन १२ गते शनिवार ख्वपया देकोचाय् च्वंगु ख्वप माध्यमिक विद्यालयसं सुथाय् ७:३० ता इलय् छात्रवृत्ति ल्यय्गु परीक्षा न्ह्याकिगु खाँ धःगु दः ।

दांपुं ज्यामि दयकिगु साम्राज्यवादी नीतिया विरोध याय्मः

साउन ११ गते

ख्वप नगरपालिकापां चायक तःगु ख्वप मा.बि. व शारदा क्याम्पस मा. बि. सं ११ गू तगिं खय् भर्ना जु वपुं न्हुंपुं ब्वनामिपिन्ता लसकुस नपां लाँपुक्यनय्गु ज्या इवःया मु पाहाँ नेपाल मजदूर किसान पार्टीया नायो भाजु हानय् वहम्हा नारायण मान बिजुक्छेँ (रोहित) जुं देया कमजोर शिक्षा नीतिं साम्राज्यवादी देशता ग्वाहाली जुयो च्वंगु खाँ ब्याकसे ब्वनामिपिन्ता प्रजगतिशील राजनीति याय्गु खाँ ब्वनय्कुथिया तगिं निसे हे याय्मः धायो दिल ।

वयकलं पुँजीवादी व्यवस्था म्वाकः तय्ता वा ल्यंकः तय्ता थौं कन्हेया शिक्षा व्यवस्थां ग्वाहाली याडः च्वंगु खाँ न्हिथाडः दिसे शिक्षाया लागाय् जुयो च्वंगु अपलं तःब्याडः वांगु निजीकरण व व्यापारीकरण थुकिया स्यल्लागु दसु खः धायो दिल ।

नायो भाजु बिजुक्छेँजुं ल्यासे ल्याम्होपुं ब्वनामिपुं ब्वनय्गु

व ज्या मालय्गु इवलय विदेशय वानिगु न्हिया न्हिथं अप्वयो वाडः च्वंगुलिं चिन्ता प्वंकसे सरकारं ल्यासे ल्याम्होपिन्ता थःगु देशय् हे ज्या बिय मफूतलय् विदेशय् वानिगु त्वः तिमखु धायोदिसे साम्राज्यवादी देश तय्सं नेपःमिपिनिगु श्रम शोषण याडः दांपुं ज्यामी याडः च्वंगु नपां सरकार थः हे साम्राज्यवादी देश व म्यानपावर कम्पनीया दलाली याडः च्वंगुलि आपत्ति प्वंकः दिल । ब्वनामिपुं विदेशय् वांसेलिं नेपः या अपलं कलेजत तिय मःगु अवस्था वगु खाँ ब्याकसे वयकलं ब्वनामिपिन्ता नेपालय् हे च्वय थयंकःया शिक्षा ब्वनय् दैगु अलय् देशया लागिं सेवा याय्ता शिक्षकपिनि पाखं लाँपु क्यडः च्वनय् मः धायो दिल ।

ज्या इवः या सभाया नायो नपां कलेज व्यवस्थापनया नायो ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं २०५६ सालय् तिः स्वांगु ख्वप मा.वि.या जगय् अः च्यागू संस्थात, जनताया सेवाखय् हज्याडः च्वंगु खाँ कुल दिसे ख्वप सर्कलय्

सच्छिबत स्वीच्यागूगु खवप ढौ. ब.खि ढौ(ढाक्षिक)

भर्ना जू वपुं ढवनामिपुं ढोगय व सक्षम दयकेगु ज्या इवः खय् कलेजं मदिकक कुतः याडः चवनय्गु नपां ढवनामिपुं शिक्षकत नपां चवडः ढवनय्ता सुभ्नाव बियो दिल ।

वयकलं खवप सर्कल दुनय मेगु अपलं विषय कायो उच्च शिक्षा काय्गु व्यवस्था दःगु, नपां खवप विश्वविद्यालय चाय्केता खवप नगरपालिकां मदिकक कुतः याडः चवंगु दः धायोदिल ।

नेमकिपा वागमती प्रदेश सभाया दुजः सुरेन्द्रराज गोसाईं जुं खवप नगरपालिकां चाय्क तःगु फुक्क कलेजं ढवनामिपिनिगु मन त्याकय् फःगु खाँ व्याकसे ढवनामिपिनिगु भविष्य चकांकयता कलेजं मदिकक मेहनत याइगु विश्वास प्वकः दिसे थःगु बांलागु व मचःगु पक्ष थुडकः कन्हेया लॉपु ल्यय मःगु खाँ काडः दिल । खवप दे राजनैतिक, ऐतिहासिक, सामाजिक व सांस्कृतिक काथं तःमिगु नगर खः अः खवपं शैक्षिक लागाय् नं मू पुल चवंगु दः वयकलं धायो दिल ।

कलेज सञ्चालक समितिया न्वकु खवप नगरपालिकाया

उप प्रमुख रजनी जोशी एस ई ई पास यापुं सकल ढवनामिपिन्ता लसः हांसे खवप सर्कलय दुतिंड तातुना पू वांकय्ता व पुं खाडः लय्ता प्वकः दिल ।

वयकलं कलेज निः स्वांगुया तातुना काडः दिसे उगु तातुना पूवांकय्ता ढवकिपुं ढवनिपुं व अभिभावकपिनिगु मंकः कुत जुयमः गु, शिक्षाया लिधंसाय् समाजता बुद्धिजीवीकरण याय्ता ग्वाहाली जुई धायोदिल ।

खवप नगरपालिकाया प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वसन्त भट्टराई जुं जीवनया न्हँगु सुस्वात छगू बिस्कं तातुना ज्वडः हज्याडः चवंगु खवप सर्कल न्ह्याकःगुलि लःसहाडः दिलसा खवप कलेजया प्राचार्य प्रकाश कुमार श्रेष्ठजुं खवप कलेजय् ढवँ वपिन्ता अभ् तः लाकय्ता कलेजं मदिकक कुत याई धायो दिलसा खवप अस्पतालया निमित्त मेडिकल डाइरेक्टर डा. मजेश प्रताप मल्ल विद्यार्थी जीवनय ब्यापक दृष्टिकोण तयो ढवनय् मःगु थःगु आजु पु वांकय्ता लिचिलय मज्यु धायो दिल । खवप इन्जिनियरिड कलेजया प्राचार्य सुजन मार्क थजगु ज्याइवता लॉपु क्यंगु काथं काय मःगु, मेहनत काथं तः लाइगु नं खाँ काड दिल । अथेहे खवप मा.व. व शारदा क्याम्पसया प्राचार्य लक्ष्मी प्रसाद कर्माचार्य जुं २०८१ सं ५६ गू जिल्लाया १६८० म्हा ढवनामिपुं भर्ना जूगु खाँ काडः दिल । अथेहे प्रहरी निरीक्षक सानु श्रेष्ठ ढवनामिपुं कुलतं तापाक्कतय्ता सकसिनं ग्वाहाली याय्मः धायोदिल । उगु ज्या इवःसं प्रा.डा. सिद्धिवीर कर्माचार्य रु. २ लाख ४४ हजार ४४४ तका दां ढवनय्कुथिया सहिद स्मृति छात्रवृत्ति अक्षय कोष जम्मा याय्ता चेक विद्यालय सञ्चालक समितिया नायो नपां नगर प्रमुख प्रजापति जू याता लः ल्हाडः दिल । उगु ज्या इवःसं मू पाहाँ बिजुक्छुं जुं कलेजया पिथना 'खवप जर्नल' भाग ६ पितढवज्या याडः द्यूगु खः ।

जापानी भाय् सय्क पिन्ता दसिपौ

ख्वप नगरपालिका पाखं चाय्कगु प्यलाया जापानी भाषा सय्कः पिन्ता दसि पौ लः ल्हाय्गु ज्या इवःया मू पाहाँ ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं भाय् मनूतयगु सुरक्षित सम्पति खः धायो दिसे ख्वपदेशय् जापानी पर्यटकपुं अपलं द्रहँ वयों च्वंगु खॉ नपां अमिगु हे भावं पर्यटकपिन्ता (आकर्षित) मन सालय फँगु खॉ साउन ४ गते ब्याकः दिल ।

थाकुगु ज्या नं पुवांक हज्याय् फँगु खॉ कुलः दिसे वयकलं भाय्खं स्वापु बांलाइगु नपां थः धाय्गु आत्मीयता अप्वयकिगु नपां ज्या नं दँगु खॉ नं काडः दिल ।

वयकलं ख्वप विश्व विद्यालयया सम्बन्धन वियता शासक तय्सं लिफिलिफि याडः च्वंगु खॉ काडः दिसे शासक दलयायपुं देश दयकेगु स्वयो सरकार दयकेगुलि जुयो च्वंगु खॉ काडः दिल ।

स्यनामि अमिर लिबीं थः नी डादा हॉ नगरपालिकापाखं स्यंगु जापानिज भाय् सय्कः वयागु खॉ ब्याकसे, स्यनय्गु सयकेगुलि गुब्लें अपः गुब्लें म्हवचा सयकिगु पक्का नं खः अथेनं थाकुला धायो बिसे वानय् मज्यु धायो दिल ।

मेम्हा स्यनामि ज्ञानकुमार सुवालं भाय् सय्के फःसा पर्यटन अलय् ब्यापारय् नं ग्वाहाली जुइगु खॉ काडः दिल ।

ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं तालिमय् दुथ्यापिन्ता दसि पौ अलय स्यना द्युपुं गुरु पिन्ता मतिनाया चिं इडः ब्युगु जुल । उगु ज्या इवः सं स्यनामि सीताराम सिबञ्जार सय्कामिपुं समिर दुवाल, सागर बाटी व ज्या इवः या कजि दीपेन्द्र प्रजापतिं नं न्वचु तयो द्युगु खः ।

हानय्ज्या

साउन १३ गते

ख्वप नगरपालिकापाखं चाय्कःतगु शिशु स्याहार व बालविकास केन्द्रं अवकाश जूपुं कर्मचारी पिन्ता हानय् ज्या नपां विदाई ।

रिपोर्ट पिताब्वयागु

साउन १४ गते

चीनया Southwestern University of Finance and Economics या ग्वसालय 2024 July 7 निसैं २० तक जूगु summer Program सं ख्वप कलेज पाखं दुतिपुं ब्वनामिपिनिगु रिपोर्ट पिता ब्वयगु ज्या इवः ।

परीक्षा निरीक्षण

ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति, उपप्रमुख रजनी जोशी ख्वप नगरपालिकाया शैक्षिक वर्ष २०८१/८२ या लागिं छात्रवृत्ति कायो ब्वनयगु मतिं ख्वप नगरपालिका ६ देकोचाय् च्वंगु ख्वप माध्यामिक विद्यालय जुयो च्वंगु छात्रवृत्ति ल्यज्या परीक्षा स्वयोदिल ।

उगु परीक्षासं विज्ञान विषय ४२५ म्हा व्यवस्थापनय् ३०३ म्हा मानविकी ७ म्हा शिक्षाखय् ८ म्हा व कानुनय् १६ म्हा याडः मुक्कं ७५९ म्हा ब्वनामिपिसं फारम बुभ्केयागु खः ।

खवप वडा नं. ४ गः हितिया लक्ष्मी नरसिंह देगलय गःजु छुत

(२०८१ असार ३१ गते)

मुहान पोखरी सुचुकुचु ज्याइवः

(२०८१ साउन १ गते)

स्वप मा.वि. व शारदा क्याम्पस मा.वि. या न्हैपुं ब्वनामिपिन्ता लसकुस
(२०८१ साउन ११ गते)

स्वप नगरपालिकाया हिंखुकगु नगरसभा क्वचाल

(२०८१ असार ३१ गते)

